

Zavod za javno zdravlje
Čuprija "Pomoravlje"
u Čupriji

Centar za analizu, planiranje
i organizaciju zdravstvene zaštite
biostatistiku i informatiku u zdravstvu

ANALIZA ZDRAVSTVENOG STANJA STANOVNIŠTVA POMORAVSKOG OKRUGA ZA 2010. GODINU

Čuprija, 2011.

1.VITALNO-DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE POMORAVSKOG OKRUGA

1 Teritorija okruga , brojno stanje i gustina naseljenosti

Pomoravski okrug se prostire na površinu od 2615 km² sa 190 naselja, 227435 stanovnika po popisu iz 2002. godine i prosečnom gustinom naseljenosti od 87 stanovnika/ km.¹. Prema proceni Republičkog zavoda za statistiku za 2010. godinu broj stanovnika okruga je manji za 5,79% odnosno iznosi ukupno 214260.

Pomoravskom okrugu pripada šest opština Despotovac, Jagodina, Paraćin, Rekovac, Svilajnac i Ćuprija. Najveću površinu ima opština Despotovac, a najveći broj stanovnika opština Jagodina, koja ima i najveći broj naselja, najveću gustinu naseljenosti i sedište je okruga

Opštine Pomoravskog okruga sa brojem naselja i gustom naseljenosti u 2010. god.

R.b	Opštine	Broj naselja	Broj stanovnika	Površina u km ²	Prosečna gustina naseljenosti
1	Despotovac	33	22638	623	36,34
2	Jagodina	52	69981	470	148,90
3	Paraćin	35	55454	542	102,31
4	Rekovac	32	11275	366	30,81
5	Svilajnac	22	23596	326	72,38
6	Ćuprija	16	31316	288	108,74
Pomoravski okrug		190	214260	2615	81,93

U periodu između dva popisa stanovništvo Pomoravskog okruga smanjeno je za 36673 lica odnosno 13,9%. Dakle na teritoriji okruga postoji tendencija depopulacije koja je najviše izražena u opštinama Despotovac 24,4%, Svilajnac 23%, koje imaju veliku migraciju stanovništva u inostranstvo i Rekovac 20,3%, gde dominira staro stanovništvo, a najmanje u Jagodini 8,2%.

Procenjeni broj stanovnika u 2010. godini ukazuje na dalji pad broja stanovnika na celom području okruga za 5,79% za prethodne 8 godine od poslednjeg zvaničnog popisa.

Procenjeni broj stanovnika Pomoravskog okruga u 2010. god . u odnosu na popise iz 1991.god .i 2002. god.

red. br.	Opština	1991	2002	Index 02/91	2010	Index 10/02	Index 10/91
1	Despotovac	33869	25611	0.756	22638	0.884	0.668
2	Jagodina	77226	70894	0.918	69981	0.987	0.906
3	Paraćin	64119	58301	0.909	55454	0.951	0.865
4	Rekovac	17011	13551	0.797	11275	0.832	0.663
5	Svilajnac	33136	25511	0.770	23596	0.925	0.712
6	Ćuprija	38747	33567	0.866	31316	0.933	0.808
Pomoravski okrug		264108	227435	0.861	214260	0.942	0.811

2 Vitalne karakteristike Pomoravskog okruga u 2010. godini

Stanovništvo, kao dinamična pojava se stalno menja, kreće. Prirodno kretanje stanovništva podrazumeva promene u ukupnom broju stanovnika kao posledica rađanja (natalitet) i umiranja (mortalitet). Broj rođenih je pozitivna a broj umrlih negativna komponenta kretanja stanovništva.

Vitalni pokazatelji za 2010. godinu po opštinama i na nivou Pomoravskog okruga, dobijeni su iz određenih baza podataka u Zavodu za javno zdravlje (Prijave rođenja i Potvrda o smrti), jer zvanični podaci Zavoda za statistiku nisu bili objavljeni do izrade ove analize.

Vitalni pokazatelji stanovništva Pomoravskog okruga u 2010. god

R. Br	OPŠTINE	Procenjeni broj stanovnika	ŽIVOROĐENI		UMRLI					stopa smrtno- sti odojča- di	stopa prirodnog priraštaja	MRTVORO- ĐENI			
					ukupno		odojčad		deca 1-5						
			broj	stopa nataliteta	broj	stopa mortaliteta	broj	%	broj	%		broj	stopa		
1	Despotovac	22638	145	6.4	488	21.6			1	0.20			-15.2	2	13.8
2	Jagodina	69981	723	10.3	1107	15.8	4	0.36			5.5		-5.5	4	5.5
3	Paraćin	55454	464	8.4	891	16.1	2	0.22	2	0.22	4.3		-7.7	1	2.2
4	Rekovac	11275	56	5.0	281	24.9							-19.9		
5	Svilajnac	23596	158	6.7	456	19.3	1	0.22	1	0.22	6.3		-12.6		
6	Ćuprija	31316	233	7.4	530	16.9	3	0.57			12.9		-9.5	2	8.6
POMORAVSKI OKRUG		214260	1779	8.3	3753	17.5	10	0.27	4	0.11	5.6	-9.2	9	5.1	

Broj živorođenih u Pomoravskom okrugu je u stalnom padu, kako u apsolutnim vrednostima tako i u stopama, u svim opštinama. Prema SZO faza nepovoljnog nataliteta je stopa ispod 12%. U 2010. godini **stopa nataliteta** za okrug je 8,3 pri čemu je najniža u Rekovcu 5,0 a najviša u Jagodini 10,3.

Mortalitet, umiranje, je negativna vitalna komponenta i od velikog je značaja u oceni zdravstvenog stanja stanovništva. Opšta stopa mortaliteta, odnosno ukupan broj umrlih u Pomoravskom okrugu je visok i u stalnom je porastu, vezano za sve izraženije starenje stanovništva. Prosečna stopa za okrug je 17,5 a najvišu stopu ima opština Rekovac 24,9, i to je opština sa najstarijom populacijom.

Mortalitet odojčadi je jedan od najbitnijih indikatora socioekonomskih prilika i funkcionalisanja zdravstvene zaštite žena i dece. Stope smrtnosti odojčadi su niske već duži vremenski period u okrugu, u 2010. godini je bilo 10 evidentiranih slučajeva sa stopom od 5,6 a tolerantna granica za Evropu je do 20. Podaci za okrug su za slučajevе umrle na teritoriji

okruga, dok za slučajeve koji su lečeni i umrli van okruga odnosno na tercijalnom nivou, još uvek nemamo podatke. U 2007. godini posle sumiranja kompletnih podataka stopa je bila 5,07.

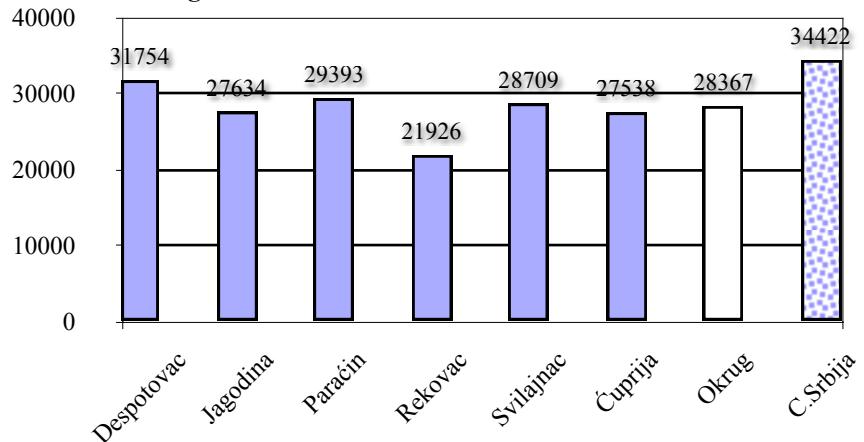
Stopa mrtvorodenih odnosno mortinataliteta u okrugu je takođe niska 5,1 , jer postoji odgovarajuća i dobro razvijena zdravstvena zaštita trudnica, dok se komplikovane trudnoće tretiraju u visoko specijalizovanim ustanovama tercijalnog nivoa zdravstvene zaštite.

Prirodni priraštaj predstavlja razliku između apsolutnog broja živorodenih i umrlih na jednoj teritoriji. Izražava se stopom na 1000 stanovnika i za teritoriju okruga za 2010. godinu iznosi -9,2 , pa se može govoriti o velikoj biološkoj regresiji stanovništva, jer još od sredine osamdesetih godina prirodni priraštaj ima negativnu vrednost.

2. SOCIOEKONOMSKI POKAZATELJI OKRUGA

Nezaposlenost je važan socioekonomski pokazatelj stanja stanovništva određene teritorije. Iz Nacionalne službe za zapošljavanje okruga dobijeni su podaci o nezaposlenim licima u 2010. godini. Ukupno je nezaposlenih 27846 lica, što je za oko 6% nezaposlenih više u odnosu na prethodnu godinu. Posmatrajući polnu strukturu nezaposlanih, zapaža se nešto veći broj nezaposlenih žena (3,4%) u odnosu na muškarce. Stopa nezaposlenosti je 129 na 1000 stanovnika. Po stepenu stručne spreme, najviše je nekvalifikovanih nezaposlenih (36,14%), zatim sa četvrtim stepenom (27,91%), pa onda sa trećim (25,22%). Sa visokom stručnom spremom je bilo 893 nezaposlena lica što u procentima izraženo iznosi 3,21%.

Prosečna neto zarada u 2010. godini

Prosečna neto zarada u 2010. godini na teritoriji Pomoravskog okruga bila je 28367 dinara što je nešto niže u odnosu na prosek Centralne Srbije 34422. Među opštinama najveći prosek ima opština Despotovac 31754 i Paraćin 29393, a najniži prosek ima opština Rekovac 21926 dinara. Za razliku od prethodnog perioda kada je prosečna zarada okruga u 2009. godini u odnosu na 2008. bila niža za oko 3%, u 2010. godini je evidentno povećanje zarada za 6,62%.

3. MORTALITET I MORBIDITET U POMORAVSKOM OKRUGU U 2010. GODINI

3.1. Mortalitet

Tabelom broj 7 prikazane su osnovne karakteristike mortaliteta stanovništva Pomoravskog okruga u 2010. godini. Prema prispelim potvrdoma o smrti evidentirano je 3753 umrlih osoba na teritoriji okruga od čega je 3486 prirodnih smrti, 256 nasilnih smrti, a nepoznato je bilo 165 slučaja. Lečenih pre smrti je 98%.

Karakteristike mortaliteta stanovništva Pomoravskog okruga u 2010. godini

Opština	prir. smrt	lečeni pre smrti		nasilna smrt				ostalo	nepoznato
		broj	%	svega	nesreća	samoub	ubis.		
Despotovac	462	456	98.7	24	7	5		2	12
Jagodina	1016	1008	99.2	88	17	10		3	61
Paraćin	807	806	99.9	81	10	8	1	3	62
Rekovac	268	256	95.5	12	2	1	1	1	8
Svilajnac	429	423	98.6	25	8	5	1	2	11
Ćuprija	504	467	92.7	26	6	2	7		11
Pomoravski okrug	3486	3416	98.0	256	50	31	10	11	165

Struktura umrlih prema uzroku smrti (po MKB-10 klasifikaciji) prikazana je tabelom br.8.

Struktura umrlih u opštinama Pomoravskog okruga prema uzroku smrti za 2010. godinu

Grupe bolesti i klasifikacija po MKB10		Opštine i broj umrlih lica													
		Despotovac		Jagodina		Paraćin		Rekovac		Svilajnac		Ćuprija		Okrug	
		Br umrlih	%	Br umrlih	%	Br umrlih	%	Br umrlih	%	Br umrlih	%	Br umrlih	%	Br umrlih	%
I	A00-B99	1	0.2	2	0.2	2	0.2					2	0.4	7	0.2
II	C00-D48	90	18.4	199	18.0	149	16.7	64	22.8	57	12.5	79	14.9	638	17.0
III	D50-D89			2	0.2	3	0.3	1	0.4	2	0.4			8	0.2
IV	E00-E90	12	2.5	31	2.8	31	3.5	1	0.4	17	3.7	14	2.6	106	2.8
V	F00-F99	1	0.2	5	0.5	7	0.8	2	0.7	2	0.4	4	0.8	21	0.6
VI	G00-G99	3	0.6	35	3.2	19	2.1	1	0.4	5	1.1	5	0.9	68	1.8
VII	H00-H59														
VIII	H60-H95														
IX	I00-I99	307	62.9	570	51.5	473	53.1	174	61.9	292	64.0	348	65.7	2164	57.7
X	J00-J99	18	3.7	53	4.8	39	4.4	4	1.4	24	5.3	10	1.9	148	3.9
XI	K00-K93	9	1.8	49	4.4	29	3.3	4	1.4	13	2.9	17	3.2	121	3.2
XII	L00-L99														
XIII	M00-M99														
XIV	N00-N99	18	3.7	59	5.3	41	4.6	17	6.0	15	3.3	22	4.2	172	4.6
XV	O00-N99														
XVI	P00-P96			2	0.2	2	0.2			1	0.2	3	0.6	8	0.2
XVII	Q00-Q99	1	0.2	1	0.1									2	0.1
XVIII	R00-R99	14	2.9	69	6.2	74	8.3	8	2.8	12	2.6	11	2.1	188	5.0
XIX	S00-T98	14	2.9	30	2.7	22	2.5	5	1.8	16	3.5	15	2.8	102	2.7
XX	V01-Y98														
XXI	Z00-Z99														
UKUPNO		488	100.0	1107	100.0	891	100.0	281	100.0	456	100.0	530	100.0	3753	100.0

Vodeći uzroci smrti prema MKB-10 klasifikaciji su bolesti sistema za krvotok sa učešćem od 57,7% u ukupnom broju umrlih i stopom na 100.000 stanovnika od 1010,0, zatim tumori sa 17,0% i stopom od 297,8 . Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99) su zastupljeni u strukturi sa 5,0% i stopom od 87,7, slede bolesti mokračno-polnog sistema sa 4,6% i stopom 80,3, i bolesti sistema za disanje sa 3,9% i stopom 69,1.

Najčešći uzroci smrti u Pomoravskom okruglu u 2010. godini

Redni broj	Grupa po MKB-10	Br.	%	Stopa na 100.000 stanovnika
1	IX Bolesti sistema za krvotok - (I00-I99)	2164	57,66	1010,0
2	II Tumori (C00-D48)	638	17,00	297,8
3	XVIII Simptomi ,znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	188	5,01	87,7
4	XIV Bolesti mokračno-polnog sistema (N00-N99)	172	4,58	80,3
5	X Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	148	3,94	69,1

3.2. Morbiditet

Morbiditet, oboljevanje, spada u najvažnije indikatore zdravstvenog stanja. Rutinska zdravstvena statistika obezbeđuje informacije o raširenosti pojedinih oboljenja, ali samo u delu stanovništva koji je koristio zdravstvenu zaštitu. To je takozvani registrovani morbiditet koji se može podeliti na vanbolnički i bolnički.

3.2.1 Vanbolnički morbiditet

Osnovne karakteristike vanbolničkog morbiditeta su prikazane kroz registrovana oboljenja u službama primarne zdravstvene zaštite i to službe za zdravstvenu zaštitu dece, školske dece i omladine, službe opšte medicine i službe medicine rada, iz izveštaja o radu navedenih službi.

U službama za zdravstvenu zaštitu dece na teritoriji Pomoravskog okruga registrovano je u 2010. godini 71261 oboljenje. Pet najučestalijih grupa bolesti su bolesti sistema za disanje sa učešćem 75.2 % u ukupnom morbiditetu, bolesti sistema za varenje 5,2%, bolesti kože i potkožnog tkiva 4.4%, bolesti uva i mastoidnog nastavka sa 3,3% i patološki klinički i laboratorijski nalazi sa 2,7%.

Pet najučestalijih grupa bolesti u službama za zdravstvenu zaštitu dece na teritoriji Pomoravskog okruga u 2010. godini

Redni broj	Morbiditetsna lista (10 MBK)	Šifra	Br.	%
X	Bolesti sistema za disanje	J00-J99	53553	75.15
XI	Bolesti sistema za varenje	K00-K93	3704	5.20
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	3158	4.43
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H95	2357	3.31
XVIII	Simptomi, znaci, i patološki klinički i laboratorijski nalazi	R00-R99	1914	2.69
	UKUPNO	A00-T98	71261	100.0

U službama za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine registrovano je 72239 oboljenja od kojih 60,9% pripada grupi bolesti sistema za disanje, 7,9% bolestima sistema za varenje. Povrede, trovanja i posledica delovanja spoljnih faktora i simptomi znaci i patološki laboratorijskim nalazi su procentualno podjednako zastupljeni sa 5,1%, a najmanje je bilo bolesti kože i potkožnog tkiva.

Pet najučestalijih grupa bolesti u službama za zaštitu zdravlja školske dece i omladine na teritoriji Pomoravskog okruga u 2010. godini

Redni broj	Morbiditetsna lista (10 MBK)	Šifra	Br.	%
X	Bolesti sistema za disanje	J00-J99	44019	60.9
XI	Bolesti sistema za varenje	K00-K93	5682	7.9
XIX	Povrede trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	S00-T99	3714	5.1
XVIII	Simptomi, znaci, i patološki klinički i laboratorijski nalazi	R00-R99	3708	5.1
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	3443	4.8
	UKUPNO	A00-T98	72239	100.0

U službama opšte medicine u domovima zdravlja Pomoravskog okruga registrovano je ukupno 227103 oboljenja. Pet najučestalijih grupa bolesti su bolesti sistema krvotoka sa učešćem od 38,3%, bolesti sistema za disanje 15,8%, bolesti mišićno-koštanog sistema 7,0%, bolesti mokračno-polnog sistema 6.3% i bolesti sistema za varenje 5,3%.

Pet najučestalijih grupa bolesti u službama opšte medicine na teritoriji Pomoravskog okruga u 2010. godini

Redni broj	Morbiditetna lista (10 MBK)	Šifra	Br.	%
IX	Bolesti sistema krvotoka	I00-T99	86938	38.3
X	Bolesti sistema za disanje	J00-J99	35773	15.8
XIII	Bolesti mišićno-kostanog sistema i vezivnog tkiva	M00-M99	15958	7.0
XIV	Bolesti mokračno-polnog sistema	N00-N99	14311	6.3
XI	Bolesti sistema za varenje	K00-K93	12095	5.3
	UKUPNO	A 00-T98	227103	100.0

Radno aktivno stanovništvo Pomoravskog okruga najčešće je, prema izveštaju **službi medicine rada**, u 2010. godini bolovalo od bolesti sistema za disanje odnosno u 23,2% slučajeva od ukupno registrovanih 32998 oboljenja. Na drugom mestu su bolesti sistema krvotoka sa 15,9%, zatim bolesti koštano - mišićnog sistema 13,8%, bolesti mokračno – polnog sistema sa 7,5% i na kraju bolesti sistema za varenje sa 6,8%.

Pet najučestalijih grupa bolesti u službama medicine rada na teritoriji Pomoravskog okruga u 2010. godini

Redni broj	Morbiditetna lista (MKB-10)	Šifra	br.	%
X	Bolesti sistema za disanje	J00-J99	7669	23.2
IX	Bolesti sistema krvotoka	I00-I99	5261	15.9
XIII	Bolesti mišićno koštano sistema i vezivnog tkiva	M00-M99	4548	13.8
XIV	Bolesti mokračno-polnog sistema	N00-N99	2466	7.5
XI	Bolesti sistema za varenje	N00-N99	2248	6.8
	UKUPNO	A 00-T98	32998	100.0

3.2.2.Morbiditet od zaraznih i hroničnih nezaraznih bolesti

Prema registru za zarazne bolesti Zavoda za javno zdravlje u Ćupriji u 2010. godini je na teritoriji Pomoravskog okruga registrovano ukupno 13008 obolelih od bolesti koje podležu obaveznom prijavljivanju sa stopom incidence 6017 na 100000. Umrlih od zaraznih bolesti nije bilo. Najveću stopu oboljevanja po opštinama ima Ćuprija a najmanju Rekovac. Ovakvi rezultati su odraz blagovremenog i urednog prijavljivanja, tako da bi ove podatke trebalo sa rezervom prihvatići.

Broj prijavljenih i umrlih slučajeva zaraznih i parazitarnih bolesti sa stopama incidencije na 100.000 stanovnika u 2010.god.

OPŠTINA	AKUTNE ZARAZNE BOLESTI			
	Broj obolelih	Stopa	Broj umrlih	Stopa
DESPOTOVAC	2843	12311,1	0	0
PARAĆIN	370	661,0	0	0
REKOVAC	13	112,4	0	0
JAGODINA	754	1077,9	0	0
SVILAJNAC	2067	8642,4	0	0
ĆUPRIJA	6961	21843,9	0	0
OKRUG	13008	6017,0	0	0

5

Najveći broj prijavljenih slučajeva na teritoriji okruga je oboleo od streptokoknog faringitisa sa 5742 obolelih i učešćem od 44,1%, zatim od tonsilitisa iste etiologije 3584 ili 27,6%. Sledi grip sa 2208 slučajeva i učešćem od 17%.

Najučestalije zarazne bolesti na teritoriji Pomoravskog okruga u 2010. god.

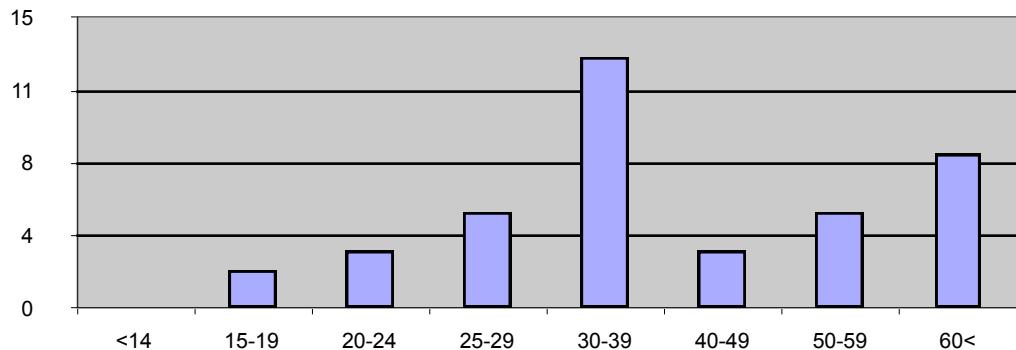
Red. br.	Zarazna bolest	Broj obolelih	%	Broj umrlih	Stopa
1	Pharingitis strep. J 02.0	5742	44,1	0	0
2	Tonsilitis strept. J03.0	3584	27,6	0	0
3	Infl. vir. non ident. J 11	2208	17,0	0	0
4	Varicella B01.9	720	5,5	0	0
5	Pneumonia viralis J15	162	1,2	0	0

Što se tiče kretanja polno prenosivih bolesti na teritoriji Pomoravskog okruga u 2010. godini (tabela 16) ukupno je registrovano 39 novih slučajeva među kojima je najviše hepatitis virosa B acuta i hepatitis viralis chronica C sa po 12 obolelih. Posmatrajući kategorije uzrasnih grupa, polno prenosive bolesti su najzastupljenije u uzrastu 30-39 godina.

Kretanje polno prenosivih bolesti po uzrastnoj distribuciji u 2010. godini

Infekcija ili bolest	UZRAST								
	1- 14	15-19	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 +	SVEGA
Syphilis							1		1
Gonorrhoea									
HIV infectio									
Morbus HIV					1				1

Hepatitis virosa B acuta		1	1	1	3	2	1	3	12
Hepatitis viralis chronica B					1	1	1		3
Infectio sexualis chlamydialis					2	3			5
Hepatitis viralis acuta C		1	1	1	2				5
Hepatitis viralis chronica C			1	1	3		2	5	12
UKUPNO		2	3	5	13	3	5	8	39

Uzrastna distribucija polno prenosivih bolesti u 2010. godini

BROJ REGISTROVANIH LICA OBOLELIH OD 11 HRONIČNIH NEZARAZNIH OBOLJENJA U 201017. GODINI PREMA VRSTI OBOLJENJA

UKUPNO		OBOLJENJA														
		MALIGNA OBOLJENJA		ENDE-MSKA NEFRO-PATIJA	PSIHOZE	ŠEĆERNA BOLEST		REUMAT. GROZNICA	PROG. MIŠIĆNA DISTROFIJA	HEMOFI-LIJA	HR. INSUF. BUBRE-GA	NARKO-MANJA	KORONARNE BOLESTI SRCA		OPSTR. BOLESTI PLUĆA	
BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	
1753	770.8	723	317.9	0	16	517	227.3	0	0	0	9	15	452	198.7	21	9.2

Iz registra za hronične nezarazne bolesti se može videti da je u 2010. godini bilo 1753 novootkrivenih slučajeva obolelih od 11 vrsta hroničnih nezaraznih bolesti koje podležu prijavljivanju. Najveći broj novootkrivenih slučajeva su maligne bolesti 723 (stopa 317,9) zatim šećerna bolest 517 sa stopom incidence 227,3 i koronarne bolesti srca 452 (stopa 198,7).

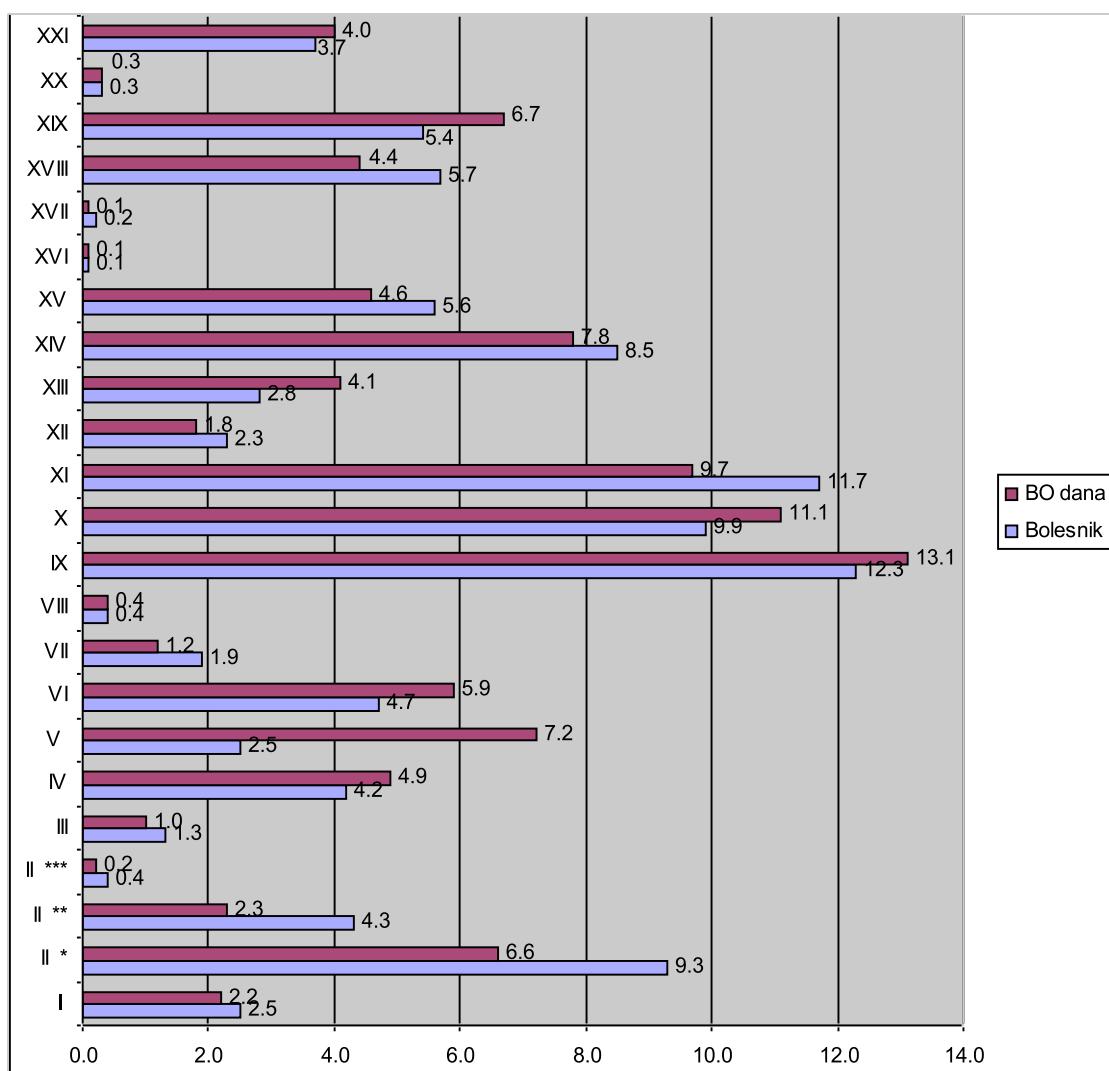
3.2.3. Bolnički morbiditet

Struktura bolesnika i bolničkih dana (brojčana i procentualna) prema grupama bolesti u bolnicama Pomoravskog okruga u 2010. godini

Grupa bolesti	ČUPRIJA		PARAĆIN		JAGODINA		DESPOTOVAC		SVILAJNAC		OKRUG	
	Bolesnik	BO dana	Bolesnik	BO dana	Bolesnik	BO dana	Bolesnik	BO dana	Bolesnik	BO dana	Bolesnik	BO dana
I broj	448	3637	531	2404	96	992	5	62	0	0	1080	7095
A00-B99 %	2.2	2.3	5.5	4.0	0.8	1.1	1.5	1.6	0.0	0.0	2.5	2.2
II * broj	1977	8278	1158	5385	768	6826	16	214	29	199	3948	20902
C00-C97 %	9.6	5.3	11.9	8.9	6.6	7.3	4.7	5.6	9.7	6.8	9.3	6.6
II ** broj	1491	4814	126	834	202	1558	0	0	1	14	1820	7220
D10-D36 %	7.2	3.1	1.3	1.4	1.7	1.7	0.0	0.0	0.3	0.5	4.3	2.3
II *** broj	20	81	57	284	83	392	0	0	0	0	160	757
D37-D48 %	0.1	0.1	0.6	0.5	0.7	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	0.2
III broj	140	867	109	525	307	1629	4	47	6	54	566	3122
D50-D89 %	0.7	0.6	1.1	0.9	2.6	1.7	1.2	1.2	2.0	1.8	1.3	1.0
IV broj	999	8204	177	1295	530	5154	22	250	73	706	1801	15609
E00-E90 %	4.9	5.3	1.8	2.1	4.5	5.5	6.5	6.5	24.5	24.0	4.2	4.9
V broj	620	12539	82	4350	355	5820	4	35	6	69	1067	22813
F00-F99 %	3.0	8.1	0.8	7.2	3.0	6.2	1.2	0.9	2.0	2.3	2.5	7.2
VI broj	1447	13737	236	2202	314	2441	12	164	1	19	2010	18563
G00-G99 %	7.0	8.9	2.4	3.6	2.7	2.6	3.5	4.3	0.3	0.6	4.7	5.9
VII broj	811	3729	1	6	5	34	0	0	0	0	817	3769
H00-H59 %	3.9	2.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9	1.2
VIII broj	68	521	12	51	104	752	0	0	0	0	184	1324
H60-H95 %	0.3	0.3	0.1	0.1	0.9	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	0.4
IX broj	1637	13822	1330	7792	2046	17297	126	1382	101	1039	5240	41332
I00-I99 %	8.0	8.9	13.7	12.9	17.5	18.4	37.2	36.2	33.9	35.3	12.3	13.1
X broj	1190	11832	1404	9467	1530	12554	61	677	49	476	4234	35006
J00-J99 %	5.8	7.6	14.4	15.7	13.1	13.4	18.0	17.7	16.4	16.2	9.9	11.1
XI broj	1828	11183	1493	7244	1656	11968	22	258	9	104	5008	30757
K00-K93 %	8.9	7.2	15.4	12.0	14.1	12.8	6.5	6.8	3.0	3.5	11.7	9.7
XII broj	637	3221	145	967	192	1627	1	11	1	13	976	5839
L00-L99 %	3.1	2.1	1.5	1.6	1.6	1.7	0.3	0.3	0.3	0.4	2.3	1.8
XIII broj	721	8537	174	1761	259	2483	19	198	3	12	1176	12991
M00-M99 %	3.5	5.5	1.8	2.9	2.2	2.6	5.6	5.2	1.0	0.4	2.8	4.1
XIV broj	2117	16746	668	2761	792	4838	16	160	11	159	3604	24664
N00-N99 %	10.3	10.8	6.9	4.6	6.8	5.2	4.7	4.2	3.7	5.4	8.5	7.8
XV broj	453	2036	898	5271	1041	7364	0	0	0	0	2392	14671
O00-O99 %	2.2	1.3	9.2	8.7	8.9	7.9	0.0	0.0	0.0	0.0	5.6	4.6
XVI broj	5	51	5	32	13	90	0	0	0	0	23	173
P00-P96 %	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
XVII broj	81	367	6	23	4	13	0	0	0	0	91	403
Q00-Q99 %	0.4	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1
XVIII broj	1390	8681	487	2067	536	3115	16	139	4	46	2433	14048
R00-R99 %	6.8	5.6	5.0	3.4	4.6	3.3	4.7	3.6	1.3	1.6	5.7	4.4
XIX broj	1366	12215	483	4828	433	3913	12	174	3	22	2297	21152
S00-T98 %	6.6	7.9	5.0	8.0	3.7	4.2	3.5	4.6	1.0	0.7	5.4	6.7
XX broj	92	625	36	131	20	121	0	0	0	0	148	877
V01-Y98 %	0.4	0.4	0.4	0.2	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.3
XXI broj	1030	9126	108	679	418	2798	3	46	1	10	1560	12659
Z00-Z99 %	5.0	5.9	1.1	1.1	3.6	3.0	0.9	1.2	0.3	0.3	3.7	4.0
broj	20568	154849	9726	60359	11704	93779	339	3817	298	2942	42635	315746
UKUPNO %	100	100	100.00	100	100	100	100	100	100.00	100.00	100	100

Posmatrajući strukturu lečenih prema grupi bolesti najveći procenat u ukupnom morbiditetu prema broju bolničkih dana pripada bolestima sistema krvotoka sa 13.1% i bolestima sistema za disanje 11.1 %, a zatim bolestima sistema za varenje 9.7%, bolestima mokraćno-polnog sistema 7.8%, duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja 7,2% i povredama i trovanjima 6,7%.

Procentualna struktura bolesnika i bolničkih dana prema grupama bolesti po MKB X u bolnicama Pomoravskog okruga u 2010. godini

Posmatrajući strukturu lečenih po dobnim grupacijama i grupama bolesti može se uočiti da je grupa predškolske dece u najvećem procentu bolnički lečena od bolesti organa za disanje (J00-J99) 34,8%, organa za varenje (K00-K93) 19,0% i nedovoljno definisanih simptoma i stanja 14,7%. Školska deca i omladina su najčešće lečeni od bolesti organa za varenje 15,4%, nedovoljno definisanih simptoma i stanja 15,1%, i bolesti organa za disanje 14,6%. Mlađe radno aktivno stanovništvo od 19-44 godina najčešće je u bolnicama boravilo zbog trudnoće i rađanja 24,4%, zatim mokraćno polnih bolesti 11,3%, i bolesti organa za varenje 8,6%, a stanovništvo od 45-64 godina, zbog malignih bolesti 16,1% i bolesti kardiovaskularnog sistema (I00-I99) 14,0%. Populacija preko 65 godina u 20,7% slučajeva je bolnički lečena od bolesti kardiovaskularnog sistema. U skoro podjednakim procentima sa oko 11% slede bolesti krvotoka i organa za varenje.

**Struktura lečenih po dobnim grupacijama i grupama bolesti u 2010. godini u bolnicama
Pomoravskog okruga**

GRUPA BOLESTI	0 до 06		07 до 18		19 до 44		45 до 64		преко 64	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
I A00 - B99	535	14.41	206	5.88	174	2.09	93	0.81	122	0
II	C00 – C97	4	0.11	11	0.31	258	3.10	1858	16.09	1817
	D10 – D36	6	0.16	90	2.57	619	7.44	661	5.73	444
	D37 – D48	0	0.00	2	0.06	10	0.12	59	0.51	89
III D50 – D89	29	0.78	10	0.29	102	1.23	121	1.05	304	1
IV E00 - E90	45	1.21	96	2.74	148	1.78	707	6.12	805	5
V F00 – F99	6	0.16	41	1.17	323	3.88	539	4.67	158	1
VI G00 – G99										
		30	0.81	153	4.37	276	3.32	644	5.58	907
VII H00 – H59										
		2	0.05	14	0.40	55	0.66	189	1.64	557
VIII H60 – H95										
		121	3.26	20	0.57	14	0.17	15	0.13	14
IX I00 – I99	15	0.40	74	2.11	303	3.64	1615	13.99	3233	20
X J00 – J99	1293	34.83	510	14.57	281	3.38	718	6.22	1432	9
XI K00 – K93										
		705	18.99	538	15.37	717	8.62	1275	11.04	1773
XII L00 – L99										
		57	1.54	133	3.80	264	3.17	276	2.39	246
XIII M00–M99										
		3	0.08	49	1.40	170	2.04	516	4.47	438
XIV N00 – N99										
		109	2.94	298	8.51	938	11.28	946	8.19	1313
XV O00 – O99										
		0	0.00	355	10.14	2030	24.40	5	0.04	2
XVI P00 – P96	15	0.40	1	0.03	7	0.08	0	0.00	0	0
XVII Q00–Q99	41	1.10	34	0.97	11	0.13	1	0.01	4	0
XVIII R00 – R99	544	14.66	530	15.14	298	3.58	431	3.73	630	4
XIX S00 – T98	123	3.31	242	6.91	487	5.85	544	4.71	901	5
XX V01 – Y98	15	0.40	19	0.54	36	0.43	41	0.36	37	0
XXI Z00 – Z99	14	0.38	75	2.14	798	9.59	291	2.52	382	2
УКУПНО	3712	100.00	3501	100.00	8319	100.00	11545	100.00	15608	100

4. ŽIVOTNA SREDINA

Prikaz podataka o stanju životne sredine odnosi se samo na snabdevanje stanovništva i ispitivanje higijenske ispravnosti vode za piće. Svi gradski, seoski i javni vodovodi na teritoriji Pomoravskog okruga su pod stalnim nadzorom i kontrolom Zavoda za javno zdravlje Ćuprija. To podrazumeva uzorkovanje, analizu (hemijsku i bakteriološku), stalni higijensko-sanitarni nadzor sa lokalnom sanitarnom inspekcijom, kao što je i predviđeno u 2010. godini Programom zaštite stanovništva od zaraznih bolesti.

Stanovnici okruga snabdevaju se vodom iz 9 gradskih vodovoda odnosno izvorišta, na koje je priključeno 82,4% gradskog stanovništva. Dezinfekcija i ispitivanje higijenske ispravnosti vrši se redovno .

U 2010. godini uzeto je ukupno 1912 uzoraka vode iz gradskih vodovoda od kojih je 53 uzorka ili 2.8% bilo bakteriološki neispravno a hemijski 31 ili 1.6%. Uzročnici bakteriološke neispravnosti najčešće su bili Citobacter i Echerihija coli, a hemijske povećana mutnoća.

Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti vode za piće iz gradskih vodovoda u 2010. godini

Redni broj	VODOVOD GRAD	Broj uzetih uzoraka	BAKTERIOLOŠKI PREGLED				FIZIČKO -HEMIJSKI PREGLED		
			Neispravnih		Uzrok	Broj uzetih	Neispravnih		Uzrok
			Broj	%	neispravnosti	uzoraka	Broj	%	neispravnosti
1	ĆUPRIJA	240	4	1.67	AMB, Citrobacter	240	12	5.00	Pov.mutnoća
2	JAGODINA	640	9	1.41	AMB, Citrobacter,klebsiella	640	1	0.16	Nitrati
3	PARAĆIN	660	23	3.48	koliiformne bakt., citrobacter	660	7	1.06	Pov.mutnoća,nitrati
4	SVILAJNAC	216	4	1.85	AMB,clebsiella	216	5	2.31	Mutnoca,nitriti,amonijak
5	DESPOTOVAC	120	9	7.50	koliiformne bakt.,klebsiella,	120	0	0.00	----
6	REKOVAC	36	4	11.11	E.coli , Citrobacter	36	6	16.67	Mutnoca,nitriti
UKUPNO :		1912	53	2.77		1912	31	1.62	

Na teritoriji Pomoravskog okruga ima 205 seoskih naselja ili 163146 stanovnika od kojih je svega 24,25 % priključeno na seoske vodovode kojih ima 32. Tokom 2010. godine uzeto je 377 uzorka radi ispitivanja higijenske ispravnosti od kojih je 19,1% bilo bakteriološki a 19,6% hemijski neispravno.

Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti vode za piće iz seoskih vodovoda u 2010. godini

Redni broj	OPŠTINA	BAKTERIOLOŠKI PREGLED				FIZIČKO-HEMIJSKI PREGLED			
		Broj uzetih uzoraka	Neispravnih		Uzrok neispravnosti	Broj uzetih uzoraka	Neispravnih		Uzrok neispravnosti
			Broj	%			Broj	%	
1	ĆUPRIJA	96	4	4,1	0	96	2	2.00	Nitrati, mutnoća
2	JAGODINA	225	156	69,30	koliformne fekalne	225	68	30,20	mutnoca,elektroprovodljivost
3	PARAĆIN	0	0	0,00		0	0	0,00	
4	SVILAJNAC	24	1	4,10	E.coli	24	1	4,1	Pvećani nitrati
5	DESPOTOVAC	18	1	5,50		18	1	5,50	Mutnoća
6	REKOVAC	----	----	0,00		----	----	----	----
UKUPNO :		377	72	19,09		377	74	19,6	----

Na teritoriji okruga postoji 601 javni vodni objekat iz kojih koristi vodu 60,3 % stanovnika i koji se redovno ispituju na higijensku ispravnost.

Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti vode za piće iz javnih vodnih objekata u 2010. godini

Redni broj	OPŠTINA	BAKTERIOLOŠKI PREGLED				FIZIČKO-HEMIJSKI PREGLED			
		Broj uzetih uzoraka	Neispravnih		Uzrok neispravnosti	Broj uzetih uzoraka	Neispravnih		Uzrok neispravnosti
			Broj	%			Broj	%	
1	ĆUPRIJA	240	8	3.00	Kleps.E.coli Enterobacter	240	3	1.15	Pov.mutnoća
2	JAGODINA	124	12	39,40	koliformne fekalne	262	7	30,65	elektroprovodljivost
3	PARAĆIN	328	14	4,2	E.coli Enterobacter	328	6	2,20	Mutnoća
4	SVILAJNAC	190	7	3,50	E.coli Enterobacter	190	2	6,00	Pov.mutnoća i nitriti
5	DESPOTOVAC	110	7	5,80	E.coli Enterobacter	110	2	1,60	Mutnoća
6	REKOVAC	27	5	13,80	E.coli Enterobacter	27	0	0,00	Pov.nitriti Fe
UKUPNO :		1255	53	4,2		1255	20	1,59	

Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti vode za piće iz javnih vodnih objekata pokazuju da je od 1255 uzetih uzoraka 53 ili 4,2% bakteriološki neispravno , a 20 uzoraka ili 1,59% fizičko-hemski neispravno. Ovi rezultati pokazuju najveću neispravnost vode iz seoskih vodovoda.

5. OBAVEZNA IMUNIZACIJA STANOVNJIŠTA

U skladu sa Programom obaveznih imunizacija stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti u 2010. godini tabelama je prikazana vakcinoprofilaksa pojedinih grupacija stanovništva protiv dečije paralize, TBC, morbila, hemofilusa, parotita, rubeole, difterije, tetanusa, pertusisa i hepatitisa B.

Za vakcinaciju su zaduženi svi domovi zdravlja okruga u saradnji sa epidemiološkom službom Zavoda za javno zdravlje Ćuprija.

Izveštaj o obavljenoj imunizaciji protiv dečije paralize na teritoriji Pomoravskog okruga za 2010. god.

Redni br.	Opština	Vakcinacija OPV			Revakcinacija OPV								
					u 2. godini			u 7. godini			u 14. godini		
		Br. plan.	Br. vakc.	%	Br. plan.	Br. revakc.	%	Br. plan.	Br. revakc.	%	Br. plan.	Br. revakc.	%
1	Despotovac	150	150	100.00	148	148	100.00	189	184	97.35	262	251	95.80
2	Jagodina	700	685	97.85	670	643	95.97	710	694	97.74	810	787	97.16
3	Paraćin	488	467	95.69	527	503	95.44	496	482	97.17	659	631	95.75
4	Rekovac	50	50	100.00	55	55	100.00	78	78	100.00	96	96	100.00
5	Svilajnac	180	160	88.88	170	170	100.00	207	207	100.00	234	234	100.00
6	Ćuprija	270	252	93.33	276	276	100.00	280	270	96.42	294	294	100.00
Ukupno okrug		1830	1764	96.39	1846	1795	97.23	1960	1915	97.70	2355	2293	97.36

Vakcinacija protiv dečije paralize realizovana je sa obuhvatom od 96,39%, revakcinacija u 2. godini sa 97,23%, u 7. sa 97,70% i u 14.godini sa 97.36%.

Izveštaj o obavljenoj imunizaciji protiv tuberkuloze na području Pomoravskog okruga za 2010. god.

Redni broj	Opština	Broj živorođenih	Broj vakcinisanih	%
1	Paraćin	483	470	97.3
2	Jagodina	858	835	97.31
3	Ćuprija	408	383	93.87
Ukupno okrug		1749	1688	96.51

Imunizacija protiv tuberkuloze obavlja se u porodilištima i kako pokazuje tabela 27, 96,5% živorođene dece u 2010. godini je vakcinisano.

Izveštaj o obavljenoj imunizaciji protiv malih boginja, zaušaka i crvenke na području Pomoravskog okruga za 2010. god.

Redni broj	Opština	Vakcinacija MMR			Revakcinacija MMR u 7. godini			Revakcinacija MMR u 12. godini		
		Broj plan.	Broj vakc.	%	Broj plan.	Broj revakc.	%	Broj plan.	Broj revakc.	%
1	Despotovac	150	150	100.00	189	184	97.35			
2	Jagodina	727	705	96.97	710	694	97.74			
3	Paraćin	485	462	95.25	496	482	97.37			
4	Rekovac	56	56	100.00	78	78	100.00			
5	Svilajnac	127	127	100.00	207	207	100.00	214	214	100.00
6	Ćuprija	257	257	100.00	280	270	96.42	2	2	100.00
Ukupno okrug		1802	1757	97.50	1960	1915	97.70	216	216	100.00

Vakcinacija MMR vakcinom realizovana je na teritoriji okruga sa 97,5%, revakcinacija u 7. godini sa 97,7% a u 12. godini sa 100% .

HIB vakcinacija realizovana je sa obuhvatom od 97,0%

Izveštaj o obavljenoj imunizaciji protiv bolesti koje izaziva Haemophilus inphluence na području Pomoravskog okruga za 2010. god.

Redni broj	Opština	Hib vakcinacija			Vakcinisani	Potpuno vakc.	Potpuno vakc.
		Br. plan.	Br. vakc.	%	sa tri doze	sa dve doze	sa jednom dozom
1	Despotovac	150	150	100	146	4	
2	Jagodina	700	685	97.85	685		
3	Paraćin	488	467	95.69	459	8	
4	Rekovac	55	55	100	55		
5	Svilajnac	180	160	88.88	160		
6	Čuprija	295	295	100	239	55	1
Ukupno okrug		1868	1812	97	1744	67	1

Izveštaj o obavljenoj imunizaciji protiv difterije, tetanusa, pertusisa na teritoriji Pomoravskog okruga za 2010. godinu.

Redni br.	Opština	Vakcinacija DTP			Revakcinacija DTP u 2. godini			Revakcinacija DT u 7. godini			Revakcinacija dT u 14. godini		
		Broj plan.	Broj vakc.	%	Broj plan.	Broj revakc.	%	Broj plan.	Broj revakc.	%	Broj plan.	Broj revakc.	%
1	Despotovac	150	150	100.00	148	148	100.00	189	184	97.35	262	251	95.80
2	Jagodina	700	685	97.85	670	643	95.97	710	694	97.74	810	787	97.16
3	Paraćin	488	467	95.69	527	503	95.44	496	482	97.17	659	631	95.75
4	Rekovac	50	50	100.00	55	55	100.00	78	78	100.00	96	96	100.00
5	Svilajnac	180	160	88.88	170	170	100.00	207	207	100.00	234	234	100.00
6	Ćuprija	270	252	93.33	276	276	100.00	280	270	96.42	294	294	100.00
Ukupno okrug		1838	1764	95.97	1846	1795	97.23	1960	1915	97.70	2355	2293	97.36

Obavezna vakcinacija protiv difterije, tetanusa i pertusisa realizovana je sa obuhvatom dece od 95,97%, dok su revakcinacije

u 2,7 i 12. godini realizovane sa obuhvatom 97,2%, 97,7% i 97,4%. Vakcinacija protiv hepatitisa B je u ukupnom procentu realizovana sa 92,5%.

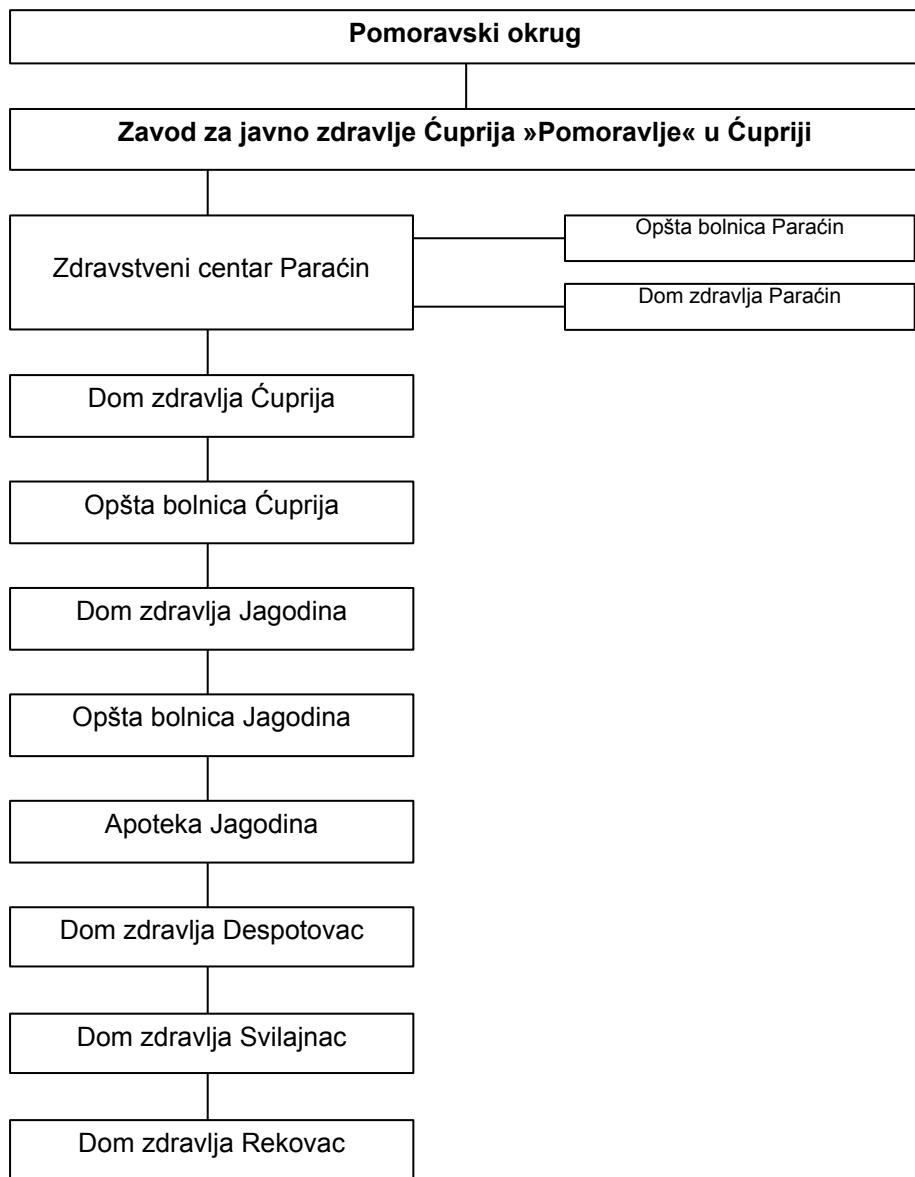
Izveštaj o sprovedenoj imunizaciji protiv hepatitisa B na teritoriji Pomoravskog okruga u 2010. godini

Redni broj	Opština	Hep. B vakcinacija u prvoj godini			Hep. B vakcinacija u 12. godini						
		sa tri doze			sa tri doze			sa dve doze			
		Br. plan.	Br. vakc.	%	Vakcin. sa dve doze	Vakcin. sa jednom dozom	Br. plan.	Br. Vakc.	%	Vakcin. sa dve doze	Vakcin. sa jednom dozom
1	Despotovac	150	150	100	12		236	229	97.03	23	3
2	Jagodina	700	674	96.28			800			173	328
3	Paraćin	488	419	85.86	48		1127	897	79.59		
4	Rekovac	50	50	100	57	3	83			83	
5	Svilajnac	180	160	88.88			214	138	64.48	76	
6	Ćuprija	270	248	91.85	109	3	844	500	59.24	329	12
Ukupno okrug		1838	1701	92.54	226	6	3304	1764	53.38	684	343

1. KADROVI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA POMORAVSKOG OKRUGA

Na teritoriji Pomoravskog okruga u 2010. godini bilo je jedanaest zdravstvenih ustanova i to jedan zdravstveni centar, tri opšte bolnice, pet domova zdravlja, jedna apotekarska ustanova, Zavod za javno zdravlje u Ćupriji i Gerontološki centar kao socijalno zdravstvena ustanova, u Jagodini.

Šema zdravstvenih ustanova u Pomoravskom okrugu

Ukupan broj zaposlenih u svim zdravstvenim ustanovama okruga je 3471 od čega je 2642 zdravstvenih radnika i saradnika ili 76%, a 829 nemedicinskih radnika ili 24%.

Broj zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom je 770 ili 22%, sa višom 301 ili 8.7% i sa srednjom 1564 ili 45.1%, što pokazuje da na jednog zdravstvenog radnika sa visokom školom dolaze 2,4 sa višom i srednjom.

Broj lekara u zdravstvenim ustanovama je 626 od čega 474 specijalista ili 75.7%.

Zaposleni u zdravstvenim ustanovama na Pomoravskom okrugu prema stručnoj spremi u 2010. godini

r. br.	Zdravstvena ustanova	Ukupno	Zdravstveni radnici																NEMEDICINSKI			
				VISOKA STRUČNA SPREMA								VŠS				SSS				od toga		
				od toga				lekari				od toga				od toga						
			specijalisti	na specijalizacij	opštem	medicine	stomatolozi	farmaceuti	ostalo	SVEGA	Med.sestre-tehničari	ostali	SVEGA	med.sestre-tehničari	babice	ostali	NIZA STRUČNA SPREMA	SVEGA	administrativni	tehnički		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	UKUPNO	3471	2642	770	626	474	75	77	62	40	42	301	221	80	1564	1372	61	131	7	829	333	496
1	ZC Paraćin	627	504	163	134	108	16	10	15	9	5	50	36	14	291	272	6	13		123	44	79
2	DZ Ćuprija	305	225	72	46	24	10	12	14	6	6	29	19	10	123	119	4	1	80	36	44	
3	OB Ćuprija	881	688	168	157	131	19	7	3	2	6	87	71	16	433	403	22	8		193	60	133
4	DZ Jagodina	357	295	109	85	49	8	28	14	2	8	44	25	19	142	113	8	21		62	26	36
5	OB Jagodina	540	419	105	101	91	10			2	2	53	48	5	255	233	17	5	6	121	25	96
6	DZ Despotovac	225	173	52	39	28	4	7	8	1	4	12	10	2	109	86		23		52	14	38
7	DZ Rekovac	85	65	17	15	4	3	8	2			4	4		44	36	2	6		20	6	14
8	DZ Svilajnac	218	171	47	36	28	4	4	6	3	2	11	7	4	113	94	6	13		47	11	36
9	ZZJZ "Pomoravlje"	70	55	21	11	10	1			1	9	8		8	26			26		15	11	4
10	Apoteka Jagodina	41	26	14						14					12			12		15	9	6
11	Gerontološki centar	122	21	2	2	1						3	1	2	16	16				101	91	10

6.1. Zaposleni u primarnoj zdravstvenoj zaštiti

Zaposleni u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na teritoriji Pomoravskog okruga prema stručnoj spremi u 2010. godini

r. br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	UKUPNO	SVEGA	VISOKA STRUČNA SPREMA										VIŠA STRUČNA SPREMA			SREDNJA SPREMA		
				SVEGA	SVEGA	od toga						SVEGA	od toga			SVEGA	med. sestre - tehničari	ostali	
						lekari	na specijalizaciji	Opšte medicine	stomatolozi	farmaceuti	ostalo		med. sestre - tehničari	ostali					
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	SVEGA	med. sestre - tehničari	ostali	
	UKUPNO	1462	1143	382	280	173	39	68	59	20	23	120	70	50	640	527			
1	Dom zdravlja Despotova	225	173	52	39	28	4	7	8	1	4	12	8	4	109	69			
2	Dom zdravlja Jagodina	357	295	109	85	49	8	28	14	2	8	44	25	19	142	113			
3	Dom zdravlja Paraćin	272	214	85	59	40	10	9	15	8	3	20	7	13	109	96			
4	Dom zdravlja Rekovac	85	65	17	15	4	3	8	2			4	4		44	36			
5	Dom zdravlja Svilajnac	218	171	47	36	28	4	4	6	3	2	11	7	4	113	94			
6	Dom zdravlja Ćuprija	305	225	72	46	24	10	12	14	6	6	29	19	10	123	119			

6.2. Zaposleni u bolnicama

Zaposleni u bolnicama u Pomoravskom okrugu prema stručnoj spremi u 2010. godini

r. br.	Zdravstvena ustanova	Ukupno	Zdravstveni radnici																		NEMEDICINSKI																					
			VISOKA STRUČNA SPREMA												VŠS				SSS				od toga																			
			Svega		Svega		Svega		specijalisti		na specijalizaciji		lekari		stomatolozi		farmaceuti		ostalo		SVEGA		Med-sestre-tehničari		ostali		Svega		med-sestre-tehničari		babice		ostali		NIŽA STRUČNA SPREMA		SVEGA		administrativni		tehnički	
			2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22																			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22																				
UKUPNO		1776	1397	351	333	290	35	8	3	5	10	170	148	22	870	812	45	13	6	379	102	277																				
1	Bolница Paraćin	355	290	78	75	68	6	1		1	2	30	29	1	182	176	6			65	17	48																				
2	Bolница Čuprija	881	688	168	157	131	19	7	3	2	6	87	71	16	433	403	22	8		193	60	133																				
3	Bolница Jagodina	540	419	105	101	91	10			2	2	53	48	5	255	233	17	5	6	121	25	96																				

U tri bolnice Pomoravskog okruga ima 1776 zaposlenih od kojih je 1397 zdravstvenih radnika ili 78,7%, lekara je 333 od čega 290

specijalista ili 82,0%, a medicinskih radnika sa srednjom i višom stručnom spremom 982 a to je 2,8 po lekaru.

7. Korišćenje i rad ustanova primarne zdravstvene zaštite

Primarnu zdravstvenu zaštitu stanovništvu Pomoravskog okruga pružaju šest domova zdravlja u Ćupriji, Jagodini, Paraćinu, Svilajncu, Despotovacu i Rekovcu.

Ukupan broj zaposlenih u ovim ustanovama u 2010. godini bio je 1462 od čega je 280 lekara (173 specijalista ili 60,5%), 120 tehničara sa višom i 640 sa srednjom stručnom spremom. Nemedicinskih radnika je ukupno 319 ili 22,1% od ukupnog broja zaposlenih što je nešto iznad propisanih normativa prema Pravilniku (do 15%).

Broj korisnika primarne zdravstvene zaštite na teritoriji Pomoravskog okruga prema proceni Republičkog zavoda za statistiku za 2009. godinu je 216186 što je 756 korisnika po jednom lekaru. Broj medicinskih tehničara po lekaru je 2,64.

Detaljnije će korišćenje i rad ustanova primarne zdravstvene zaštite biti prikazano kroz pojedine službe primarne zdravstvene zaštite i to službe opšte medicine, službe za zdravstvenu zaštitu žena, službe za zdravstvenu zaštitu dece i školske dece, službe medicine rada i stomatološke službe.

7.1. Opšta medicina

U službama opšte medicine u šest domova zdravlja Pomoravskog okruga radilo je u 2010. god ukupno 109 lekara, od čega 52 ili 47,7% specijalista opšte medicine i 196 tehničara što je 1,8 tehničara po lekaru što je iznad predviđenog normativa (1:1). U skladu sa standardom Pravilnika o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti (» Sl. Glasnik« br.43/06), dom zdravlja Jagodina ima nedovoljan broj lekara u odnosu na standard, a ostali domovi zdravlja imaju više lekara od broja predviđenog standardom ili tačno koliko je i predviđeno. Medicinskih tehničara ima u znatno većem broju od standarda u svim domovima zdravlja. Služba opšte medicine Doma zdravlja u Paraćinu ima najveći broj korisnika po jednom lekaru 1669, a najmanji broj korisnika po lekaru je u Domu zdravlja Despotovac 1018, što je znatno ispod standarda. Prosečan broj korisnika po lekaru u službama opšte medicine na teritoriji celog okruga je 1324 što je nešto ispod standarda koji propisuje Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti (**1600 odraslih stanovnika-korisnika po 1 lekaru**).

Kadar i korisnici u službama Opšte medicine

Zdravstvene ustanove	Lekari						Medicinski tehničari				Broj tehničara po jednom lekaru	Broj korisnika (19 godina i više)	Broj korisnika po jednom lekaru			
	Normativ	Ukupno	Opšte medicine	Na specijalizaciji	Specijalisti		Normativ	Ukupno	Sa višom	Sa srednjom						
					Br.	%										
DZ Despotovac	13	14	5	3	6	42.9	14	30	3	27	2.1	14246	1018			
DZ Jagodina	35	33	15	3	15	45.5	39	41		41	1.2	47151	1429			
DZ Paraćin	21	20	9		11	55.0	23	29	1	28	1.5	33373	1669			
DZ Rekovac	8	10	8	2		0.0	8	14		14	1.4	10420	1042			
DZ Svilajnac	12	11	1	2	8	72.7	13	26	1	25	2.4	13961	1269			
DZ Ćuprija	20	21	6	3	12	57.1	24	56	6	50	2.7	25181	1199			
OKRUG	109	109	44	13	52	47.7	121	196	11	185	1.8	144332	1324			

Ukupan broj poseta lekarima u službama opšte medicine okruga u 2010. godini je bio 802632 što je 7364 poseta po jednom lekaru (**standard 7200 poseta**) i 5,6 poseta po jednom korisniku. Najveći broj poseta po lekaru 8316 je u Domu zdravlja Jagodina, a najmanje u DZ Čuprija 5566 po lekaru. Zdravstvenu zaštitu zaštitu najviše koriste korisnici DZ Despotovac 6,7 poseta lekaru po jednom korisniku, a najmanje korisnici doma zdravlja Paraćin i Čuprija 4,6 poseta po korisniku u 2010. godini .Broj poseta radi preventivnih pregleda je 17256 što je svega 2,1% od ukupnog broja poseta lekaru na nivou okruga (u 2009. Je bilo 3,5%).

Posete – korišćenje službe opšte medicine.

Zdravstvene ustanove	Posete										Broj poseta po jednom lekaru	Broj poseta po jednom korisniku
	U ordinaciji kod lekara			Kućne			Radi preventivnih pregleda	Svega poseta	Ilekara			
	Ukupno	Od toga prve	Ostalih med. radnika	Lekara	Ostalih med. radnika	Radi preventivnih pregleda						
DZ Despotovac	90354	25151	47463	2344	2835	2760	95458	14	6818	6.7		
DZ Jagodina	275266	75620	163427	3301	22669	2477	281044	33	8516	6.0		
DZ Paraćin	146710	30206	111635	3123	3080	2922	152755	20	7638	4.6		
DZ Rekovac	64930	21644	55796	1622	8195	2169	68721	10	6872	6.6		
DZ Svilajnac	75823	18549	44513	5766	460	6172	87761	11	7978	6.3		
DZ Čuprija	113407	21771	47009	2730	2195	756	116893	21	5566	4.6		
OKRUG	766490	192941	469843	18886	39434	17256	802632	109	7364	5.6		

7.1. Služba medicine rada

Zdravstvena zaštita radno aktivne populacije Pomoravskog okruga ostvaruje se u Službama medicine rada u domovima zdravlja okruga, osim Rekovca koji nema organizovanu službu medicine rada jer je u ovoj opštini stanovništvo pretežno ruralno i DZ Čuprija gde je medicin rada sjedinjena sa opštom medicinom u Zdravstvenu zaštitu odraslih pa se podaci kompletno prikazani kod opšte medicine. Ukupan broj lekara u ovim službama je 15 od čega je 100% specijalista medicine rada. Broj medicinskih tehničara je 26 ili 1,7 po lekaru.Od proseka i normativa znatno odstupa Dz Svilajnac sa 5 tehničara o lekaru. Obezbeđenost lekarima na nivou okruga je uglavnom na nivou standarda Pravilnika o uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti (**1 lekar na 3000 radnika za specifičnu zaštitu i na 1600 za kurativu**), pa je najmanja obezbeđenost lekarima u Svilajncu 6005 korisnika po lekaru, dok je u ostalim ustanovama obezbeđenost adekvatna a najbolja u Paraćinu 1422 korisnika po lekaru.

Kadar i korisnici u Službi medicine rada

Zdravstvene ustanove	Lekari						Medicinski tehničari					Broj korisnika	Broj korisnika po jednom lekaru		
	Normativ	Ukupno	Opšte medicine	Na specijalizac	Specijalisti		Normativ	Ukupno	Sa višom	Sa srednjom	Broj tehničara po jednom lekaru				
					Br.	%									
DZ Despotovac	2	2			2	100.0	4	3		3	1.5	5189	2595		
DZ Jagodina	4	3			3	100.0	6	4	2	2	1.3	5100	1700		
DZ Paraćin	9	9			9	100.0	13	14		14	1.6	12800	1422		
DZ Svilajnac	2	1			1	100.0	4	5		5	5.0	6005	6005		
OKRUG	17	15	0	0	15	100.0	27	26	2	24	1.7	29094	1940		

Ukupan broj poseta u Službama medicine rada je 123775 ili 8252 po lekaru što je 4,3 poseta po korisniku. Najveći broj poseta po lekaru ima DZ Svilajnac 19511 . Najveći broj poseta po korisniku 5,3 ima Paraćin,

dok je prosek okruga 4,3 posete po korisniku za godinu dana. Od ukupnog broja poseta 93,9% je kurativnih a svega 6,1% poseta je preventivnih.

Posete i korišćenje Službe medicine rada

Zdravstvene ustanove	Posete										Broj poseta po jednom lekaru	Broj poseta po jednom korisniku			
	Ukupno svih poseta lekaru	Posete radi periodičnih pregleda			Posete radi sistematičnih pregleda			Radi kontrolnih pregleda							
		Ukupno	Od toga prve	Ostalih med. radnika	Ukupno	Od toga prve	Ostalih med. radnika	Ukupno	Od toga prve	Ostalih med. radnika					
DZ Despotovac	14335	150	171			14014	2657	323	7168		2.8				
DZ Jagodina	21877	2947	698	7		18225	6578	3148	7292		4.3				
DZ Paraćin	68052	1857				66195	18960	6579	7561		5.3				
DZ Svilajnac	19511	1613				17898	6334	6705	19511		3.2				
OKRUG	123775	6567	869	7	0	116332	34529	16755	8252		4.3				

7.3. Služba za zdravstvenu zaštitu žena

U službama za zdravstvenu zaštitu žena tokom 2010. godine radilo je 23 lekara (73,9% specijalista) i 32 tehničara ili 1,4 po lekaru. Broj korisnika po 1 lekaru je 4188, pa se može reći da je obezbeđenost lekarima izuzetno dobra u svim opštinama (**standard 6500 žena po lekaru**), Najmanji broj korisnika po lekaru je u domovima zdravlja Svilajnac 2704 i Rekovac 2719 Posmatrajući broj lekara i tehničara u odnosu na normativ prema Pravilniku, u višku su lekari u Rekovcu i Jagodini 1 a u Paraćinu i Svilajncu po 2. Medicinskih sestara je više od propisanog normativa u Paraćinu, Rekovcu i Despotovcu po jedna , Svilajncu 4 i Ćupriji i Jagodini 2.

Kadar i korisnici u Službi zdravstvene zaštite žene

Zdravstvene ustanove	Lekari						Medicinski tehničari				Broj tehničara po jednom lekaru	Broj korisnika po jednom lekaru		
	Normativ	Ukupno	Opšte medicine	Na specijalizaciji	Specijalisti		Normativ	Ukupno	Sa višom	Sa srednjom				
					Br.	%								
DZ Despotovac	2	2			2	100.0	2	3		3	1.5	10210	5105	
DZ Jagodina	5	6		2	4	66.7	7	9	2	7	1.5	30876	5146	
DZ Paraćin	4	6		1	5	83.3	5	6	1	5	1.0	24750	4125	
DZ Rekovac	1	2		2		0.0	1	2		2	1.0	5437	2719	
DZ Svilajnac	2	4			4	100.0	2	6		6	1.5	10816	2704	
DZ Ćuprija	3	3		1	2	66.7	4	6	3	3	2.0	14234	4745	
OKRUG	17	23	0	6	17	73.9	21	32	6	26	1.4	96323	4188	

Broj poseta po lekaru u 2010. godini se kreće od 1891 u Rekovcu do 3887 u Ćupriji, prosek na nivou okruga je 3196 poseta što je znatno ispod standarda (**standard 6000 poseta**). Broj poseta po jednom korisniku se u 2010. godini kretao od 0.8 u Svilajncu, do 1,7 u Jagodini (tab. 7), što pokazuje da žene nedovoljno koriste ovu vrstu zdravstvene zaštite u domovima zdravlja, trudnica je sve manje iz godine u godinu, a sve više se koristi privatna lekarska praksa. Broj sistematskih pregleda iznosi 17525 za ceo okrug a broj korisnika je 96323 iz čega proističe da je 20,9% korisnica obavilo sistematski pregled.

Posete – korišćenje Službe za zdravstvenu zaštitu žena

Zdravstvene ustanove	Posete										Broj lekara	Broj poseta po jednom lekaru	Broj poseta po jednom korisniku
	Ukupno poseta kod lekara	Posete u savetovalištu	Radi sistem.preg.	Radi kontrolnih pregleda	U ordinaciji kod lekara			Ostalih med. radnika					
					Ukupno	Od toga prve							
DZ Despotovac	7627	14364	2459	289	4019	1996		646	2	3814	1.4		
DZ Jagodina	18736	8349	1467	569	16084	8933		7414	6	3123	1.7		
DZ Paraćin	18138	3374	5028		12455	4448			6	3023	1.4		
DZ Rekovac	3782	368	567	25	3158	1602		677	2	1891	1.5		
DZ Svilajnac	13801	1861	4815	163	8517	2510		1750	4	3450	0.8		
DZ Ćuprija	11661	2748	3189	231	7422	2862		928	3	3887	1.3		
OKRUG:	73514	3057	17525	1277	51655	22351	11415		23	3196	1.4		

7.4. Služba za zdravstvenu zaštitu dece

U službama za zdravstvenu zaštitu dece u 2010. godini radilo je 25 lekara od čega je 88% specijalista pedijatrije i 43 tehničara ili 1,7 tehničara po lekaru. Ukupan broj lekara je veći za 3 u odnosu na normativ za okrug ,a po opština veći broj lekara je u Ćupriji i Jagodini po 2. Medicinske sestre su u višku u Ćupriji čak 9 ,u Jagodini 4 i Despotvcu 1, što je za teritoriju okruga ukupno 12 sestara više u odnosu na standard, a u Parćinu 2 sestre nedostaju.

Broj korisnika po 1 lekaru je 588 na teritoriji okruga a gledajući po opština broj korisnika po lekaru se kreće od 427 u Ćupriji do 780 u Paraćinu.(tab. 8), što pokazuje dobru obezbeđenost lekarima. (Prema Pravilniku o uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti, **850 dece- korisnika po 1 lekaru**).

Kadar i korisnici u Službi zdravstvene zaštite dece

Zdravstvene ustanove	Lekari					Medicinski tehničari				Broj tehničara po jednom lekaru	Broj korisnika (deca 0-6 god.)	Broj korisnika po jednom lekaru			
	Normativ	Ukupno	Opšte medicine	Na specijalizaciji	Specijalisti	Normativ	Ukupno	Sa višom	Sa srednjom						
DZ Despotovac	2	2			2	100.0	3	4	1	3	2.0	1521	761		
DZ Jagodina	7	9		1	8	88.9	10	14	2	12	1.6	4942	549		
DZ Paraćin	6	5		1	4	80.0	9	7		7	1.4	3900	780		
DZ Rekovac	1	1			1	100.0	1	1		1	1.0	552	552		
DZ Svilajnac	3	3		1	2	66.7	4	4	1	3	1.3	1641	547		
DZ Ćuprija	3	5			5	100.0	4	13	2	11	2.6	2137	427		
OKRUG	22	25	0	3	22	88.0	31	43	6	37	1.7	14693	588		

Najveći broj poseta u službi za zdravstvenu zaštitu dece po jednom lekaru u toku 2010. godine je bilo u Despotovcu 9233, a najmanji broj poseta po lekaru 4054 u Rekovcu. Prosečan broj poseta po lekaru na teritoriji okruga je 6474 (**standard 6000 poseta**), dok je svako dete u proseku u toku godine 9,6 puta posetilo lekara. Od ukupnog broja poseta lekaru, 76,1% je bilo kurativnih poseta, a 24% preventivnih.

Posete – korišćenje Službe za zdravstvenu zaštitu dece

Zdravstvene ustanove	Posete											Broj poseta po jednom korisniku	
	Ukupno svih poseta lekaru	Posete radi sistematičkih pregleda	Radi kontrolnih pregleda	u savetovalištu		U ordinaciji kod lekara			ostalih med. radnika	Broj poseta po jednom lekaru			
				Odjaci	Ostale dece	Ukupno	Cd toga prve						
DZ Despotovac	18466	928	645	1047	526	15320	8095	2581	9233	10.4			
DZ Jagodina	65803	4770	4602	4554	4413	47464	28862	36756	7311	11.5			
DZ Paraćin	35843	4394	1520	2274		27655	17075	23700	7169	8.4			
DZ Rekovac	4054	252	155	515		3132	684	2286	4054	6.2			
DZ Svilajnac	12714	547	558	886	568	10155	5560	4403	4238	6.4			
DZ Cuprija	24978	1806	1815	808	1007	19542	12126	12515	4996	10.4			
OKRUG	161858	12697	9295	10084	6514	123268	72402	82241	6474	9.6			

7.5. Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U službama za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na teritoriji Pomoravskog okruga u 2010. godini radilo je 27 lekara od čega 16 specijalista pedijatrije ili 59,3%. Prema važećem normativu Pravilnika o uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti na teritoriji okruga ima 4 lekara više od normativa i to u Čupriji 1 i Jagodini 3. Broj korisnika po lekaru kreće se od 964 u Jagodini do 1432 u Rekovcu, dok je prosek okruga 1144 korisnika po lekaru što je nešto ispod **standarda od 1500 korisnika** prema Pravilniku o uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti, tako da je obezbeđenost lekarima dobra.

Broj medicinskih tehničara u ovim službama je 28, prosečno 1 po lekaru što je u skladu sa propisanim normativom, osim u Čupriji gde je 6 tehničara više od normativa

Kadar u i korisnici u Službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

Zdravstvene ustanove	Lekari						Medicinski tehničari				Broj tehničara po jednom lekaru	Broj korisnika (7-19 godina)	Broj korisnika po jednom lekaru			
	Normativ	Ukupno	Opštine medicine	Na specijalizaciji	Specijalisti		Normativ	Ukupno	Sa višom	Sa srednjom						
					Br.	%										
DZ Despotovac	3	3			3	100.0	3	3		3	1.0	3467	1156			
DZ Jagodina	7	10	5		5	50.0	7	6	3	3	0.6	9636	964			
DZ Paraćin	6	6	1	2	3	50.0	7	7		7	1.2	8223	1371			
DZ Rekovac	1	1		1	0.0		1	1		1	1.0	1432	1432			
DZ Svilajnac	3	3	1	1	1	33.3	3	2		2	0.7	3635	1212			
DZ Čuprija	3	4			4	100.0	3	9	2	7	2.3	4498	1125			
OKRUG	23	27	7	4	16	59.3	24	28	5	23	1.0	30891	1144			

Ukupan broj svih poseta lekaru na teritoriji okruga bilo je 159307 od čega 16% radi sistematskih i kontrolnih pregleda. Broj poseta po lekaru se kretao od 4532 u Paraćinu do 8597 u Despotovcu. (**standard godišnjeg broja poseta po lekaru je 6000**). Prosek za okrug je 5900 poseta po lekaru, što je na nivou standarda. Svaki korisnik je u proseku posetio lekara 5,3 puta (od 3,4 u Paraćinu, do 7,9 u Despotovcu).

Posete – korišćenje Službe za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

Zdravstvene ustanove	Posete						Broj posete po jednom korisniku	Broj posete po jednom lekaru		
	U ordinaciji kod lekara									
	Ukupno svih poseta lekaru	Ukupno svih posete radi pregleda	Radi kontrolnih pregleda	Ukupno	Od toga prve	Ostalih med. radnika				
DZ Despotovac	25790	1041	343	18890	10862	2615	8597	7.9		
DZ Jagodina	58995	4434	5859	53431	26534	17905	5900	6.2		
DZ Paraćin	27194	3346	1130	23135	14924	14041	4532	3.4		
DZ Rekovac	5824	425	713	3413	977	2505	5824	4.2		
DZ Svilajnac	19863	1485	1986	15740	9348	6871	6621	5.8		
DZ Čuprija	33967	2153	2638	19145	10627	6943	8492	7.8		
OKRUG	159307	12884	12669	133754	73272	50880	5900	5.3		

7.6.Služba za zaštitu zdravlja usta i zuba predškolske i školske dece –

Stomatološku zdravstvenu zaštitu najmlađima pružalo je 29 zubnih lekara od čega je 19 specijalista ili 65,5%. Broj korisnika po jednom lekaru na nivou okruga je 1572. Najveća obezbeđenost zubnim lekarima je u Domu zdravlja Čupija sa 948 korisnika po lekaru. Obezbeđenost je u skladu da standardom (**1500 dece do 18 godina po lekaru**) i u Svilajncu i Paraćinu dok Jagodina, Rekovac i Despotovac nemaju obezbeđenost zubnim lekarima u dečjoj stomatologiji u skladu sa standardom.

Obezbeđenost tehničarima je nešto ispod normativa, gledano u celini nivo okruga.

Kadar i korisnici u Službi za zaštitu zdravlja usta i zuba predškolske i školske dece

Zdravstvene ustanove	Zubni lekari					Zubni tehničari				Broj tehničara po jednom lekaru	Broj korisnika po jednom lekaru		
	Normativ	Ukupno	Opšti	Na specijalizacij	Specijalisti	Normativ	Ukupno	Zubni tehničari	Zubni asistenti				
DZ Despotovac	3	2	0	0	2	100.0	4	2	0	2	1.0		
DZ Jagodina	10	6	1	1	4	66.7	13	11	3	8	1.8		
DZ Paraćin	8	9	4	0	5	55.6	11	10	2	8	1.1		
DZ Rekovac	1	1	0	0	1	100.0	1	0	0	0	0.0		
DZ Svilajnac	4	4	2	0	2	50.0	5	3	0	3	0.8		
DZ Čuprija	5	7	2	0	5	71.4	7	6	1	5	0.9		
OKRUG	31	29	9	1	19	65.5	41	32	6	26	1.1		
											45594		
											1572		

Ukupan broj poseta kod lekara je 68399 ili 2359 po lekaru, nešto manje od **standarda od 2400 poseta**. Najmanji broj poseta po lekaru ima Paraćin 846 a najviše Despotovac 5164. Prosečan broj poseta po

korisniku se kreće od 0,6 u Paraćinu do 2,2 u Ćupriji. Prosek na nivou Okruga je 1,5 poseta po jednom korisniku.

Posete, izvršeni radovi i korišćenje Službe za stomatološku zdravstvenu zaštitu dece i školske dece i omladine

Opština	Posete			Izvršeni radovi						IZVRŠENI RADOVI								
										Ortodoncija								
	UKUPNO POSETA	Od toga prve	Serijske	Plombirani zubi		Hirurške intervencije		Bez lečenja	Sa Lečenjem	Izvađeni zubi	Ostale intervencije	Prvi pregledi	Ontog. terapeutske intervencije	Pokretni aparati	Fiksni aparati	Lečenje nekih tkiva usne šupljine	Broj poseta po jednom lekaru	Broj poseta po korisniku
				1	2	3	4											
Despotova	10327	2309	4383	961	108	886	13	66	152	52	0	6	5164	2.0				
Jagodina	20514	11513	3648	2531	463	3649	0	793	5097	666	0	345	3419	1.3				
Paraćin	7618	4372	1671	2728	1695	2636	0	617	151	466	0	0	846	0.6				
Rekovac	4130	320	1221	615	166	208	0	0	0	0	0	508	4130	2.0				
Svilajnac	10966	2410	2624	1341	1453	628	357	219	1885	260	0	9115	2742	2.0				
Ćuprija	14844	1808	3353	3999	92	1583	10235	586	2025	217	0	982	2121	2.2				
OKRUG	68399	22732	16900	12175	3977	9590	10605	2281	9310	1661	0	10956	2359	1.5				

7.7.Služba za zdravstvenu zaštitu usta i zuba odraslog stanovništva

Odraslomu stanovništvu stomatološku zdravstvenu zaštitu pružalo je 30 zubnih lekara od kojih je 19 specijalista ili 63,3%. Broj tehničara po lekaru je 1,4, a broj korisnika po lekaru 5750 za okrug što je odlična obezbeđenost lekarskim kadrom (**standard 1 lekar na 10000 odraslih za opštu stomatologiju**). Najveća obezbeđenost je u Despotovcu sa 3094 korisnika po lekaru a najmanja u Rekovcu sa 9861 korisnika po lekaru. U broj lekara su uračunati i specijalisti svih grana stomatologije za koje standard nije isti kao za opštu stomatologiju. Ako uporedimo stanje kadrova sa normativom, vidimo da postoji višak kadra u domovima zdravlja Despotovac , Ćuprija i Paraćin a manjak u Rekovcu i Svilajncu.

Kadar i korisnici u Službi za zaštitu zdravlja usta i zuba za odrasle

Zdravstvene ustanove	Zubni lekari						Zubni tehničari						Broj korisnika po jednom lekaru	Broj korisnika po jednom lekaru		
	Normativ	Ukupno	Opšti	Na specijalizaciji	Specijalisti		Normativ	Ukupno	Zubni tehničari	Zubni asistenti	Broj tehničara po jednom lekaru					
					Br.	%										
DZ Despotovac	3	6	3		3	50.0	5	7	2	5	1.2	18566	3094			
DZ Jagodina	8	8			8	100.0	12	14	5	9	1.8	55406	6926			
DZ Paraćin	5	6	5		1	16.7	7	7	3	4	1.2	44325	7388			
DZ Rekovac	2	1			1	100.0	2	2	2		2.0	9861	9861			
DZ Svilajnac	3	2	1		1	50.0	5	5	3	2	2.5	18975	9488			
DZ Ćuprija	3	7	2		5	71.4	5	8	7	1	1.1	25353	3622			
OKRUG	24	30	11	0	19	63.3	36	43	22	21	1.4	172486	5750			

Broj poseta po lekaru najveći je u Jagodini 2612, a najmanji u Paraćinu 376. Prosek okruga je 1339 poseta po lekaru u 2010. godini što je znatno ispod standarda mera izvršenja (**standard 3000 poseta godišnje**). Prosečan broj poseta stomatologu po jednom korisniku je 0,2 što je vrlo slabo korišćenje ove službe i to je karakteristično za sve zdravstvene ustanove okruga. Ovako slabo korišćenje stomatološke službe domova zdravlja je posledica postojanja velikog broja privatnih stomatoloških ordinacija, čije usluge pacijenti sve više koriste.

Posete i korišćenje Službe za zaštitu zdravlja usta i zuba za odrasle

Opština	posete			izvršeni radovi				IZVRŠENI RADOVI										Broj poseta po jednom lekaru	Broj poseta po jednom korisniku	
	UKUPNO POSETA		Od toga prve	Serijske	plombirani zubi		hirurške intervencije		protetski radovi		ortodoncija									
	1	2			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
DESPOTOVAC	6293	2826	104	965	121	1636	112	129	103	162	22						59	1049	0.2	
JAGODINA	20899	7944	126	2366	210	5677	1505	260	265								11	2612	1.1	
PARAĆIN	2257	1261	173	725	241	784		130	96									376	0.0	
REKOVAC	1364	520	16	167	28	447		34	26								24	1364	0.0	
SVILAJNAC	2621	329	54	364	719	766	604	53	61	203	256						140	1311	0.3	
ĆUPRIJA	6741	503	3460	977	138	1651	53	116	142								270	963	0.3	
OKRUG	40175	13383	3933	5564	1457	10961	2274	722	693	365	278	0	0	0	0	504	1339	0.2		

7.8. Hitna medicinska pomoć

U službama hitne pomoći na teritoriji okruga radi ukupno 45 lekara i 84 medicinskih tehničara , što je prema standardu pravilnika višak 1 lekar i 18 medicinskih tehničara (**standard - na 6000 korisnika 1 lekar i 1 tehničar a na dva puta još jedan tehničar**). Malo je specijalista u ovoj oblasti medicine, svega 33,3%, a 23% ih je na specijalizaciji tako da se очekuje kadrovsko jačanje ove službe. Nedovoljan broj lekara prema broju korisnika ima Paraćin a 5 iznad normativa ima Ćuprija. Prosečan broj korisnika po lekaru za okrug je 5065, od 3025 u Ćupriji do 8339 u Paraćinu.

Kadar u službi hitne pomoći

Opština	Lekari							Medicinski tehničari							Broj korisnika	Broj korisnika po lekaru		
	Normativ	Ukupno	opštine medicine	na specijalizaciji	specijalisti			Normativ	Ukupno	Sa višom spremom	Sa srednjom spremom	Sa niskom spremom						
					br.	%	br.											
DESPOTOVAC	5	5	2	0	3	60.00	8	12		1		11		24481	4896			
JAGODINA	13	14	8	2	4	28.57	19	21		4		17		73957	5283			
PARAĆIN	10	7	2	3	2	28.57	15	15		1		14		58373	8339			
REKOVAC	2	2	2	0	0	0.00	3	11		2		9		12455	6228			
SVILAJNAC	5	6	0	1	5	83.33	8	13				13		25372	4229			
ĆUPRIJA	6	11	5	5	1	9.09	9	12		1		11		33270	3025			
OKRUG	41	45	19	11	15	33.33	62	84		9		75		227908	5065			

Posete u službi hitne pomoći

Opština	P O S E T E							
	u ordinaciji kod lekara			kućne		Ukupno poseta lekara	Broj poseta po lekaru	Broj poseta po korisniku
	ukupno	od toga prve	ostalih medicinskih radnika	lekara	ostalih medicinskih radnika			
	5	6	7	8	9			
UKUPNO	89377	89267	81239	14682	13022	104059	2478	0.5
DESPOTOVAC	8429	8429	8429	977	977	9406	1881	0.4
JAGODINA	28131	28021	17176	4880	3220	33011	2358	0.4
PARACIN	28479	28479	31296	3061	3061	31540	4506	0.5
REKOVAC	3286	3286	3286	1500	1500	4786	1643	0.4
SVILAJNAC	9058	9058	9058	1422	1422	10480	1747	0.4
CUPRIJA	11994	11994	11994	2842	2842	14836	1855	0.4

Ukupno ostvarenih poseta lekara u ovoj službi je 104059 pri čemu je 14682 kućne posete odnosno intervencija na terenu što je oko 12%. Broj poseta po lekaru je 2478 a po korisniku 0,5.

7.9. Laboratorijska dijagnostika

Služba biohemijске laboratorijske dijagnostike je kod Zdravstvenog centara Paraćin jedinstvena za bolnicu i dom zdravlja, i nalazi se u bolnici tako da nije prikazan u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Prema, u tabeli 18 navedenim podacima, sve laboratorije okruga raspolažu sa 6 zaposlenih sa visokom stručnom spremom i 71 laboratorijskim tehničarem. U poređenju sa normativom, visoko stručni kadar nedostaje u Rekovcu, Jagodini i Čupriji. Laboranti su u višku, osim u Jagodini i Rekovcu. Normativi za kadar su dati prema broju korisnika, a ne prema broju analiza.

Kadar u službi laboratorijske dijagnostike

Opština	Visoka stručna sprema										Medicinski tehničari			Niža sprema	
	Normativ	Ukupno	lekari		diplomirani farmaceuti	biolozi	specijalisti biohemičari	hemičari	ostali	Normativ	Ukupno	sa višom sa srednjom spremom			
			svega	od toga specijalist											
UKUPNO:	9	6	1	1	0	0	3	2	0	71	71	0	71	1	
DZ Čuprija	2	1					1			20	24			24	
DZ Jagodina	4	2					1	1		31	20			20	
DZ Svilajnac	1	1					1			8	11			11	
DZ Despotovac	1	2	1	1				1		8	12			12	
DZ Rekovac	1	0								4	4			4	

Broj pacijenata u laboratorijama domova zdravlja je bio 107247. Ukupan broj izvršenih analiza je 1150664. Broja analiza po lekaru odnosno farmaceutu je 191777 što je više od normativa koro duplo više (**1 lekar/farmaceut na 100000-120000 analiza**) To je posebno izraženo kod Doma zdravlja Čuprija i Doma zdravlja Jagodina. Dom zdravlja Rekovac nema u laboratoriji visoko stručni kadar.

Izvršene analize u biohemijskim laboratorijama domova zdravlja u 2010. godini

Zdravstvena ustanova	Broj pacijenata	Hematoške analize	Biohemijske analize	Pregled urina	Ukupno analiza	Broj analiza po lekaru/farmaceutu
DZ Despotovac	17634	34364	78353	24341	137058	68529
DZ Svilajnac	19546	30240	101468	25625	157333	157333
DZ Rekovac	4294	12613	28127	13076	53816	0
DZ Jagodina	52400	101622	348698	136621	586941	293471
DZ Ćuprija	13373	31336	129789	54391	215516	215516
UKUPNO	107247	210175	686435	254054	1150664	191777

7.10. Redgen dijagnostika

Službu rendgen dijagnostike u okviru primarne zdravstvene zaštite imaju domovi zdravlja Svilajnac, Despotovac i Rekovac. U Ćupriji, Paraćinu i Jagodini rendgen dijagnostika je pri bolnici tako da ovde neće biti prikazana. Služba rendgen dijagnostike u Rekovcu radi samo na nivou tehničara, odnosno nema lekara specijalistu, jer lekar po normativima ide na 40000 stanovnika.

-Kadar u službi rendgen dijagnostike

Opština	Lekari					Medicinski tehničari				Broj korisnika	Broj korisnika po lekaru		
	Normativ	Ukupno	opšte medicine	na specijalizaciji	specijalisti		Normativ	Ukupno	Sa višom spremom	Sa srednjom spremom			
					br.	%							
DESPOTOVAC	1	2			2	100.00	2	3	2	1	23093	11547	
REKOVAC					#DIV/0!			2	1	1	11567	#DIV/0!	
SVILAJNAC	1	1			1	100.00	2	3	2	1	23917	23917	
OKRUG	2	3	0	0	3	100.00	4	8	5	3	58577	19526	

-Posete u službi rendgen dijagnostike

Opština	P O S E T E							
	u ordinaciji kod lekara			kućne		Ukupno poseta lekara	Broj poseta po lekaru	Broj poseta po korisniku
	ukupno	od toga prve	ostalih medicinskih radnika	lekara	ostalih medicinskih radnika			
UKUPNO	5986	5986	12676			5986	1995	0.10
DESPOTOVAC	5370	5370	6274			5370	2685	0.23
REKOVAC			2160			#DIV/0!		
SVILAJNAC	616	616	4242			616	616	0.03

7.11. Polivalentna patronaža

Kadar u službi patronaže

Opština	Normativ	Patronažne sestre				Broj korisnika	broj korisnika po patronažnoj sestri		
		UKUPNO	od toga sa						
			višom spremom	srednjom spremom					
		1	2	3	4	5			
UKUPNO	45	43	19	24	218080	5072			
Despotovac	5	7	2	5	23564	3366			
Jagodina	14	11	8	3	69984	6362			
Paraćin	11	6	2	4	56448	9408			
Rekovac	3	3		3	11845	3948			
Svilajnac	5	7	2	5	24251	3464			
Ćuprija	7	9	5	4	31988	3554			

Posete u službi patronaže

Opština	Ženama, trudnicama i porodiljama	Novorođenčad i odojcad	Ostaloj deci	Posete obolelim licima	Posete zbog socijalnih i higijenskih prilika	Ukupno	Ukupno poseta po patronažnoj sestri
							1
UKUPNO	10137	10778	5306	17308	76	43605	1014
Despotovac	1303	1245	1490	4215		8253	1179
Jagodina	3498	3939	1403	1993		10833	985
Paraćin	2597	2469	1264	1478		7808	1301
Rekovac	438	521	350	2210	72	3591	1197
Svilajnac	974	1047	275	4078		6374	911
Ćuprija	1327	1557	524	3334	4	6746	750

Patronažna služba je kadrovski pokrivena gledajući ukupan broj zaposlenih i potreban broj izvršilaca po normativima kadrova. Po pojedinim domovima zdravlja sagledavamo da su domovi zdravlja u Jagodini i Paraćinu uposlili manje patronažnih sestara nego što im to dozvoljava normativ, a više od normativa iskazano je u Despotovcu, Ćupriji i Svilajncu. Ukupan broj poseta po patronažnoj sestri se kreće od 750 u domu zdravlja Ćuprija, do 1301 u domu zdravlja Paraćin. **Standard poseta iznosi 1200**, a prosek okruga je 1014 poseta po sestri.

8. KORIŠĆENJE I RAD STACIONARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Prema Planu mreže zdravstvenih ustanova, bolničku zdravstvenu zaštitu stanovništvu Pomoravskog okruga u 2010. godini pružale su tri bolnice i to:

- Okružna bolnica u Ćupriji sa 469 postelja;
- Opšta bolnica u Jagodini sa 270 postelja;
- Opšta bolnica u Paraćinu sa 171 postelja;

I dva stracionara internističkog tipa:

- Stacionar pri Domu zdravlja Despotovac sa 10 postelja;
- Stacionar pri Domu zdravlja Svilajnac sa 10 postelja;

Obezbedenost bolničkim posteljama

U 2010. godini stanovništvu Okruga bilo je na raspolaganju 930 bolničkih postelja (469 Ćuprija, 270 Jagodina, 171 Paraćin, 10 Despotovac, 10 Svilajnac) odnosno obezbeđenost stanovništva bolničkim posteljama iznosila je 4,5 postelja na 1000 stanovnika. Kod Ćuprije je obezbeđenost prikazana u odnosu na broj stanovnika celog okruga jer se u Ćupriji leče i stanovnici

ostalih opština na odeljenjima koja su za ceo okrug (okružna bolnica), dok bolnici u Jagodini gravitira deo stanovništva opština Rekovac i Svilajnac.

Obezbeđenost stanovništva okruga bolničkim posteljama u 2010. godini

Red. broj	Bolnice	Gravitirajuća populacija	Br. postelja	Br. poste. na 1000 st.
1.	Jagodina	93329	270	2,89
2.	Paraćin	56448	171	3,02
3.	Ćuprija	218080	469	2,15
4	Despotovac	23564	10	0,42
5	Svilajnac	24251	10	0,41
6	Ukupno	218080	930	4,26

Struktura bolničkih postelja

Struktura bolničkih postelja po nameni je izuzetno važan pokazatelj zadovoljenja potreba stanovništva za bolničkim lečenjem.

Struktura bolničkih postelja u 2010. god.

Odeljenja	Broj postelja							%
	Ćuprija •	Jagodina	Paraćin	Despotovac	Svilajnac	Ukupno		
Interni	83	72	45	10	10	220	23.66	
Hirurgija	90	51	40			181	19.46	
ortopedija	30	15	20			65	6.99	
urologija	27	3				30	3.22	
ginekologija i akušerstvo	28	43	26			97	10.43	
dečije	23	27	20			70	7.53	
grudno	25	23	20			68	7.31	
neurologija	35	18				53	5.69	
psihijatrija	40	18				58	6.24	
ORL	17					17	1.83	
oftalmologija	10					10	1.08	
produžena nega	32					32	3.44	
nuklearna medicina	2					2	0.22	
kožno	10					10	1.08	
infektivno	17					17	1.83	
UKUPNO	469	270	171	10	10	930	100	

- interno: kardiologija, gastroenterologija, endokrinologija i nefrologija.
- hirurgija: opšta, dečja, vaskularna, neurohirurgija, MFH i plastična.

Najveći procenat učešća u odnosu na ukupan posteljni fond imaju internističke postelje 23,6%, zatim hiruške 19,5%, ginekološko-akušerske 10,4%, itd.

Struktura medicinskog kadra koji sprovodi stacionarnu zdravstvenu zaštitu

Red br.	Bolnica	Uk.br. Lekara	Specijalista		na spec.		opšte prakse		br tehn.	po 1 lek. spec..
			br	%	br	%	br	%		
1.	Ćuprija	157.00	131	83.44	19	12.10	7	4.46	516	3.94
2.	Jagodina	101.00	91	90.10	10	9.90	0	0.00	308	3.38
3.	Paraćin	75.00	68	90.67	7	9.33	0	0.00	212	3.12
4.	Despotovac	1.00	1	100.00	0	0.00	0	0.00	12	12.00
5	Svilajnac	1.00	1	100.00	0	0.00	0	0.00	10	10.00
UKUPNO		335	292	87.16	36	10.75	7	2.09	1058	3.62

Iz napred navedenih podataka može se videti da je stanovništvu Pomoravskog okruga u 2010. godini bilo na raspolaganju 930 bolesničkih postelja, koje je opsluživalo 335 lekara (292 specijalista ili 87,16%, 36 na specijalizaciji 10,75% i 7 lekara opšte prakse ili 2,09%) i 1058 tehničara ili 3,62 na jednog lekara specijalistu.

Posmatrano pojedinačno po bolnicama, najveći procenat lekara specijalista u odnosu na ukupan broj lekara ima bolnica u Paraćinu 90,7%, a najmanji u Ćupriji 83,4% (ako izuzmemos stacionar u Despotovcu i Svilajncu). Što se tiče odnosa tehničara i lekara specijalista u odnosu na normative za bolničko lečenje, najpovoljniji odnos imaju stacionari domova zdravlja Svilajnac i Despotovac, dok je u bolnicama odnos ujednačen od 3,12 u Paraćinu do 3,94 u Ćupriji, a prosek okruga je 3,62.

U narednoj tabeli prikazana je struktura medicinskog kadra u odnosu na broj postelja u pojedinim zdravstvenim ustanovama u 2010. godini.

Struktura medicinskog kadra u odnosu na broj postelja u 2010. god

Red br.	Bolnica	br postelja	Ukupan br. Lekara	Br. post. po 1 lek.	Br.lek. spec	Br.post. po lek. spec.	Br. med. tehn.	Br.post. po 1 tehn.
1.	Ćuprija	469	157	2.99	131	3.58	516	0.91
2.	Jagodina	270	101	2.67	91	2.97	308	0.88
3.	Paraćin	171	75	2.28	68	2.51	212	0.81
4.	Despotovac	10	1	10.00	1	10.00	12	0.83
5.	Svilajnac	10	1	10.00	1	10.00	10	1.00
Ukupno		930	335	2.78	292	3.18	1058	0.88

Iz navedene tabele se može videti da je prosečan broj postelja po jednom lekaru specijalisti u svim stacionarima 3,18 i 0,88 postelja po jednom medicinskom tehničaru.

Može se iz podataka primetiti da sve tri opšte bolnice imaju ujednačen broj postelja po 1 tehničaru dok po lekaru specijalisti najviše ima Ćuprija 3,58 a najmanje Paraćin 2,51.

Pokazatelji obima rada, odnosno korišćenje bolničkih kapaciteta

Bolnice Pomoravskog okruga, uključujući i stacionare domova zdravlja Despotovac i Svilajnac su u 2010. godini lečile 37269 bolesnika (i **osigurani i neosigurani**) i ostvarile 262757 bolesničkih dana. Prosečna zauzetost postelja bila je 77,41%, a prosečna dužina lečenja 7,05 dana.

Obim rada bolnica u 2010. godini

Red. Br..	Bolnica	Broj postelja	Broj ispisanih bolesnika	B.O.dani	% zauzetosti postelja	Prosečna duž. Lečenja
1	Ćuprija	469	17792	131911	74.67	7.41
2	Jagodina	270	11695	81791	82.99	6.99
3	Paraćin	171	7135	42903	68.74	6.01
4	Despotovac	10	346	3448	94.47	9.97
5	Svilajnac	10	301	2704	74.08	8.98
UKUPNO		930	37269	262757	77.41	7.05

Najveću zauzetost odnosno iskorišćenost bolničkih postelja imala je bolnica u Jagodini 82,9%, zatim bolnica u Ćupriji 76,7%, bolnica u Paraćinu 68,74 %, a stacionari u Despotovcu i Svilajncu 94,5% odnosno 74,08%. Našim zakonskim regulativama je utvrđena optimalna iskorišćenost posteljnog fonda od 80- 85%. Smatra se da je ovaj pokazatelj funkcionisanja bolnica povoljan, ako ne prelazi 90% čime se doprinosi standardu lečenja i ako nije manji od 80%, čime se ostvaruje ekonomičnost u korišćenju bolničkih postelja. Na osnovu ovoga može se reći da je iskorišćenost postelja nedovoljna odnosno neekonomična jedino u bolnici u Paraćinu.

Što se tiče prosečne dužine lečenja bolesnika, najmanja je u Paraćinu 6,01 dana, zatim u Jagodini 6,99 dana, u Ćupriji 7,41 dana, u Despotovcu 9,97 dana , a u Svilajncu 8,98 dana.

Iz navedenih podataka može se uociti daje prosekna duzina lecenja uglavnom u skladu sa standardom za pojedine grane, a najveća je u stacionaru u Despotovcu gde se leci uglavnom gerijatrijska populacija.

Kapaciteti i korišćenje bolnickih postelja u 2010. godini po pojedinim oblastima

	postelja	Broj		Prosečna dužina ležanja (dani)	Prosečna zauzetost postelja (%)
		ispisanih bolesnika	dana ležanja		
	2	3	4	5	6
14 POMORAVSKI	930	37269	262757	7.05	76.26%
Ćuprija					
Opšta bolnica Ćuprija	469	17792	131911	7.41	74.67%
GINEKOLOGIJA	28	1184	7745	6.54	49.35%
HIRURGIJA	174	7565	42461	5.61	66.86%
INTRENISTIČKA	170	601	50134	8.50	80.80%
OSTALO	2	158	518	3.28	70.96%
PEDIJATRIJA	23	1588	5570	3.51	66.35%
PRODUŽENO	32	797	13373	16.78	114.49%
PSIHIJATRIJA	40	5899	12110	20.15	82.95%
Dom zdravlja Despotovac	10	346	3448	9.97	94.47%
INTRENISTIČKA	10	346	3448	9.97	94.47%
Opšta bolnica Jagodina	270	11695	81791	6.99	82.99%
GINEKOLOGIJA	43	1933	10933	5.66	69.66%
HIRURGIJA	69	2989	22655	7.58	89.95%
INTRENISTIČKA	115	323	33943	7.46	80.86%
PEDIJATRIJA	27	1903	9015	4.74	91.48%
PSIHIJATRIJA	16	4547	5245	16.24	89.81%
Zdravstveni centar Paraćin	171	7135	42903	6.01	68.74%
GINEKOLOGIJA	24	1426	6676	4.68	76.21%
HIRURGIJA	56	2345	16436	7.01	80.41%
INTRENISTIČKA	59	61	15018	6.30	69.74%
PEDIJATRIJA	20	921	3972	4.31	54.41%
PRODUŽENO	12	2382	801	13.13	18.29%
Dom zdravlja Svilajnac	10	301	2704	9.98	82.31%
INTRENISTIČKA	10	301	2704	8.98	82.31%

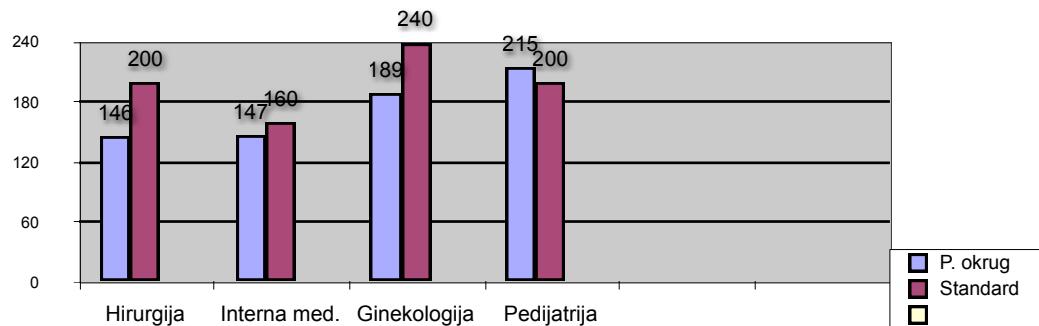
Prosecna zauzetost postelja pokazuje velike varijacije po pojedinim granama sto je najvise izrazeno u opstoju bolnici Cuprija koja ima i najvise bolnickih sluzbi specijalistickih i subspecijalistickih i najveći broj postelja u kojima se leće pacijenti sa teritorije celog okruga. U ovoj bolnici je potrebno napraviti bolju unutrasnju raspodelu postelnog fonda imajući u vidu cinjenicu da mnoge sluzbe idu sve vise na lecenje pacijenata kroz dnevne bolnice gde god je to moguce.

U narednoj tabeli bice prikazano ispunjenje standarda mera izvršenja

za doktore medicine specijaliste u pojedinim bolničkim i polikliničkim delatnostima u 2010. godini, koje su definisane u Pravilniku o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene sluzbe.

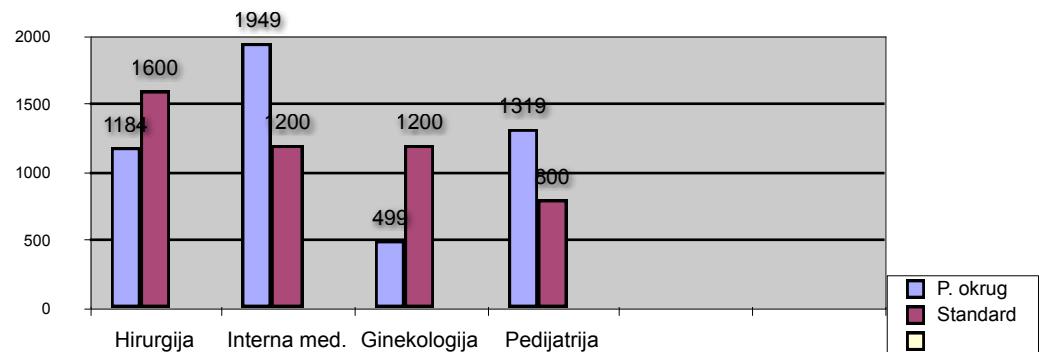
Broj ležećih pacijenata po lekaru specijalisti u svim bolnicama manji u proseku od propisanih mera izvršenja (160-240), pa je u Čipriji prosečan broj ležećih pacijenata po lekaru specijalisti 158, u Jagodini 152 a u Paraćinu 136. Posmatrajući pojedinačno po službama uočava se da neke službe imaju prosek i veći od propisanih normativa – u Paraćinu pedijatrija, u Jagodini – pedijatrija, urologija, ortopedija, u Čipriji-urologija, infektivno.

Ispunjene standardne mere izvršenja za doktore medicine specijaliste u bolničkoj delatnosti (broj ležećih pacijenata po specijalisti) u 2010. godini

Broj specijalističkih pregleda po lekaru na nivou okruga je 1910 (po pravilniku od 1200-2000, osim na pedijatriji 800). Mora se naglasiti da u Jagodini i Paraćinu postoji veliki broj pregleda po lekaru u oftalmologiji, ORL i dermatovenerologiji (znatno više od Pravilnika), iz razloga što ove specijalističke službe nemaju stacionarni deo, pa bi za njih trebalo koristiti normative odnosno mere izvršenja za primarnu zdravstvenu zaštitu koje iznose 6000 pregleda po lekaru specijalisti, a ne 1200 odnosno 1600 koliko je za specijalističke službe sa pratećim stacionarnim delom.

Ispunjene standardne mere izvršenja za doktore medicine specijaliste u polikliničkoj delatnosti (broj specijalističkih pregleda po specijalisti) u 2010. godini

Prosečan broj operacija po lekaru na teritoriji okruga je 207 (160 u 2009. godini), pri čemu je najveći prosek u Jagodini 289, zatim u Čipriji 196 operacija po lekaru, , a najmanji u Paraćinu 150 operacije po lekaru.

Broj laboratorijskih analiza (hematoloških, biohemijskih i analiza urina) u 2010. godini

Broj analiza

POMORAVSKI OKRUG

- 1 Broj pacijenata 182573 95913 85166
- 2 Broj pregledanih uzoraka 1550759 874796 664789
 - A Hematološke analize 446770 224494 219199
 - B Biohemijske analize 997098 473786 517053
 - V Analiza urina 273653 201084 70910
- G Mikrobiologija i parazitologija 268529 218259 50270
- D Patohistološka laboratorija 80549 31032 49517
- E Ostale laboratorije 91426 43368 47558

Stacionari domova zdravlja u Svilajncu i Despotovcu, nemaju odvojenu laboratoriju za pacijente stacionara vec se sve analize obavljaju u laboratoriji doma zdravlja, ali su analize za stacionarne pacijente posebno evidentirane. Laboratorija Zdravstvenog centra Paraćin je jedinstvena za primarnu i sekundarnu zdravstvenu zaštitu i kompletan rad je prikazan u tabeli, dok u Jagodini i Ćupriji domovi zdravlja, koji su samostalne ustanove imaju svoje laboratorije, ali i pri bolničkim laboratorijama postoji određeni broj analiza koji se radi za ambulantne pacijente. Ukupan broj realizovanih laboratorijskih analiza u bolničkim laboratorijama na teritoriji okruga je 2158025 pri čemu je 55,2% analiza realizovano za ambulantne pacijente.